

3 Aruba

Meer dan 3000
boosterprikken gezet
tijdens Vacunathon 60+

8 Economie

1e kwartaalwinst
Russisch Aeroflot
sinds 2019

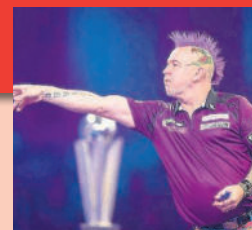
10 Wereld

1 op 5
verpleeghuisbewoners
sterft ondanks vaccin

12 Sport

Darter Wright
wint Players
Championship Finals

Omikron-variant Covid leidt tot extra maatregelen

ORANJESTAD — De wereld is in de ban van een nieuwe Covid-variant, Omikron, waarvan men aanneemt dat die afkomstig is uit Zuid-Afrika. Het laboratorium dat de PCR-testen op Aruba uitvoert, het LabHOH, heeft Omikron nog niet aangetroffen en verwacht ook geen problemen bij het testen op deze variant. Vanmiddag geeft minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) een persconferentie over de ontwikkelingen.

De variant is voor de laboratoria goed herkenbaar. Ook het ziekenhuislaboratorium LabHOH op Aruba kan nagaan welke variant tot een besmetting heeft geleid, meldt teamleider Johan Ubijdaan aan de *Amigoe*. Zo heeft men de opkomst van het deltavirus goed kunnen volgen en is op dit moment de Delta-variant zeer dominant. Die dominantie kan dan mogelijk overgenomen worden door de omikronvariant als die inderdaad zeer besmettelijk is. Tot op heden is er bij geen enkele test op Aruba de omikronvariant waargenomen. De Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) geeft informatie over de variant, waarbij ze telkens het voorbehoud maakt dat het om voorlopige studies gaat. Zo lijkt het erop dat personen die eerder genezen zijn van een Covid-19 infectie nu wellicht weer vatbaar zijn voor een besmetting met Omikron. De huidige vaccins kunnen besmetting met Omikron niet

geheel voorkomen volgens de WHO, maar beschermen wel tegen ernstige gevolgen van zo'n besmetting. Dat laatste geldt overigens niet alleen voor Omikron, maar ook voor de heersende deltavariant. De WHO dringt er bij de landen op aan om de maatregelen tegen besmettingen goed te handhaven. Veel landen hebben daarnaast gereageerd met het beperken of blokkeren van vliegverkeer en ook voor binnenkomende passagiers uit die landen strengere eisen afgekondigd, bijvoorbeeld een verplichte quarantaine. Curaçao heeft al bekend gemaakt reizigers uit Zuid-Afrika, Botswana, Swaziland, Lesotho, Namibië, Mozambique en Zimbabwe te weren. Dat geldt ook voor reizigers die de afgelopen 14 dagen in een van deze landen zijn geweest. Of dit ook voor Aruba gaat gelden, wordt vanmiddag duidelijk. In Nederland is een aantal gevallen van omikronbesmetting vastgesteld bij een groep passagiers die vanuit

Zuid-Afrika op Schiphol aankwam. De passagiers werden ondergebracht in een speciaal hotel voor quarantaine, bewaakt door de marechaussee. Die bewaking bleek niet overbodig, zo valt te lezen in de Nederlandse media. Een echtpaar ontsnapte en werd vervolgens weer aangehouden op Schiphol en verplicht opgenomen in het ziekenhuis voor isolatie.

Tal van landen hebben inmiddels een inreisverbod voor vliegtuigen afkomstig uit Zuid-Afrika afgekondigd, van Groot-Brittannië, de VS en de EU-lidstaten tot aan Sri Lanka, Thailand en Guatemala. Zuid-Afrika zelf heeft inmiddels geagiteerd gereageerd op de maatregelen die deze landen hebben genomen om de omikronvariant buiten de deur te houden. President Cyril Ramaphosa deed zondag op de televisie live een oproep aan al die landen om de 'compleet ongerechtvaardigde' en niet door 'enige wetenschap' gestaaftde inreisverboden 'onmiddellijk' op te heffen. 'Discriminatoire' noemde hij deze maatregelen. Inreisverboden hebben volgens de president weinig nut in de strijd tegen het coronavirus, iets waar de Wereldgezondheidsorganisatie het overigens mee eens is.

Saluutschoten voor marineschip Zr. Ms. Holland

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — Het Nederlandse marineschip *Zijner Majesteits Holland* werd vanochtend verwelkomd in Aruba.. De 21 saluutschoten vanaf het schip zijn een eerbewijs aan gouverneur Alfonso Boekhoudt, die beantwoord werden met 21 saluutschoten vanaf de kust. Het is niet de eerste keer dit jaar dat Zr. Ms. Holland in Oranjestad afmeert. Dat deed het schip ook al in juli, maar toen werd vanwege het zomer verlof besloten om geen ceremoniële binnenkomst te houden. Zr. Ms. Holland is sinds mei actief in de regio. Het schip wordt ingezet om op te treden in counterdrugs-operaties en bij humanitaire hulpverlening. Daarnaast wordt het ook ingezet voor diverse kustwachttaken in het Caribisch gebied zoals het opsporen van illegale visserij, milieudelicten en de inzet tijdens search and rescue. Het handhaven van de internationale rechtsorde is één van de grondwettelijke taken van Defensie.

Tsjechische president benoemt premier

PRAAG — De centrumrechtse oppositieleider Petr Fiala wordt de nieuwe premier van Tsjechië na de verkiezingen van vorige maand. President Milos Zeman verrichte de ceremonie vanwege zijn broze gezondheid in een rolstoel, terwijl de twee politici waren gescheiden door plexiglas.

De benoeming stond voor vrijdag gepland, maar de 77-jarige Zeman was een dag eerder na een positieve coronatest in het

ziekenhuis opgenomen. Daaruit was hij net ontslagen na een verblijf van 46 dagen wegens een andere aandoening. Hij

mocht zaterdag weer naar huis. De 57-jarige Fiala wacht de zware taak het sterk stijgende aantal coronabesmettingen in zijn land een halt toe te roepen. Donderdag werden al nieuwe maatregelen afgekondigd, waaronder de avondsluiting van restaurants en cafés. Fiala ontpopte zich na de

verkiezingen als leider van een nieuwe coalitie om een einde te maken aan het bewind van premier Andrej Babis. Diens populistische centrumpartij ANO bleef weliswaar de grootste partij met 27 procent van de stemmen, maar vijf centrumrechtse en liberale oppositiepartijen behaalden samen 108 van de 200 parlementszetels. De vijf partijen hebben al een regeerprogramma en de posten zijn al verdeeld. De president zou echter moeite hebben met een van de voorgestelde namen, wat tot vertraging kan leiden. De nieuwe regering wil half december uit de startblokken.

den samen 108 van de 200 parlementszetels. De vijf partijen hebben al een regeerprogramma en de posten zijn al verdeeld. De president zou echter moeite hebben met een van de voorgestelde namen, wat tot vertraging kan leiden. De nieuwe regering wil half december uit de startblokken.

deze week:

De bewegingen geschiedenis van Fort Oranje

Een sieraad voor het station

Actie in de mediationtaxi

Vaccins effectief tegen Omikron-variant

JOHANNESBURG — De bestaande vaccins tegen het coronavirus zijn waarschijnlijk ook effectief tegen de nieuwe Omikron-variant, zegt de leidende epidemioloog in Zuid-Afrika. Volgens Salim Abdool Karim helpen de inenting ook bij de nieuwste variant tegen een ernstig ziekteverloop.

Foto: Shutterstock

Volgens Abdool Karim is het nog te vroeg om te zeggen of de Omikron-variant ook daadwerkelijk een heviger ziekteverloop kent dan de Delta-variant. Daar moet meer onderzoek naar worden gedaan. De variant is wel besmettelijker dan eerder bekende varianten, ook voor mensen die zijn inget of het virus al hebben gehad, aldus Abdool Karim.

De Omikron-variant werd recent ontdekt in Zuid-Afrika. Veel landen voerden toen reisverboden in, om te voorkomen dat de variant zich snel zou

verspreiden. Zuid-Afrika zegt dat het zo gestraft wordt voor het melden van een nieuwe variant. Minister van Gezondheid Joe Phaahla zegt dat het land in gesprek is om de verboden terug te draaien. De arts die als eerste vermoedde dat er een nieuwe variant gevonden was, zegt dat het ziekteverloop vooralsnog milder lijkt dan bij de Delta-variant. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is dat nog niet zeker, maar lijkt dit zo omdat vooral jonge mensen het virus hebben. Die hebben sowieso minder kans om ernstig ziek te worden van het coronavirus.

Klachten voornamelijk mild

De klachten van mensen die besmet zijn met de Omikron-variant van het coronavirus zijn voornamelijk mild van aard. Tot die conclusie komen ook Covid-adviseurs van de Zuid-Afrikaanse overheid. "De besmettingen die zich tot nu toe hebben voorgedaan, waren allemaal milde gevallen, milde tot matige gevallen. En dat is een goed teken", zegt viroloog Barry Schoub bij de BBC. Hij is hoofdadviseur van het vaccinatieprogramma in Zuid-Afrika.

Ook stelt Schoub dat de Omikron-variant door zijn mutaties mogelijk minder 'fit' is dan de Delta-variant. De viroloog hoopt dan ook dat die de Delta-variant niet gaat vervangen, omdat 'we weten dat Delta heel goed reageert op de vaccins'. De Zuid-Afrikaanse arts Angelique Coetzee noemt in de Britse krant *The Telegraph* de

symptomen van de Omikron-variant 'anders en zo mild' in vergelijking met andere varianten. Zij was een van de eersten die in haar praktijk in Pretoria met de nieuwe variant te maken kreeg. Coetzee zegt dat meerdere gezonde jonge mannen bij haar langskwamen die zich heel vermoeid voelden. Geen van hen had volgens haar smaak- of reukverlies en ongeveer de helft was gevaccineerd, aldus de arts. "Wat we klinisch zien in Zuid-Afrika – en onthoud: ik zit in het epicentrum, dat is waar ik werk – is extreem mild."

Zij zegt dat ze nog niemand met klachten van de Omikron-variant heeft laten opnemen in het ziekenhuis. "Ik sprak met collega's van mij: hetzelfde beeld", aldus Coetzee. Zij vindt de internationale reactie vooralsnog paniekerig, maar laat tevens weten dat over een aantal weken de situatie mogelijk anders is.

GENÈVE — De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft er gisteren bij landen op aangedrongen om 'de wetenschap te volgen' in plaats van reisverboden op te leggen in een poging de nieuwe Omikron-variant in te dammen. "Er is momenteel geen informatie die erop wijst dat de symptomen die gepaard gaan met Omikron verschillen van die van andere varianten", aldus de WHO.

De recent ingestelde reisverboden door landen als de VS en EU-landen (waaronder Nederland) voor reizigers uit zuidelijke Afrikaanse landen hebben ook politieke implicaties, suggereerde de WHO gisteren. "De vanwege de Omikron-variant ingevoerde reisverboden die gericht zijn op Afrika vallen de wereldwijde solidariteit aan", zei Matshidiso Moeti, regionaal directeur-generaal van de WHO in Afrika. Nagenoeg gelijktijdig deed de Zuid-Afrikaanse president Cyril Ramaphosa een 'dringende' oproep aan rijke landen de reisverboden jegens Zuid-Afrika onmiddellijk te beëindigen: "Landen die reisbeperkingen hebben opgelegd discrimineren oneerlijk tegen Zuid-Afrika en helpen niet het probleem op te lossen", zei Ramaphosa. Rijke landen zouden

Foto: Shutterstock

den er volgens de president beter aan doen 'zich te concentreren op steun aan ontwikkelingslanden in hun strijd tegen Covid-19'.

De WHO benadrukte gisteren dat het nog niet duidelijk is of de nieuwe Omikron-variant besmettelijker is dan andere SARS-CoV-2-varianten of dat de variant tot ernstiger ziekte leidt.

"Voorlopige gegevens suggereren dat er steeds meer ziekenhuisopnames zijn in Zuid-Afrika, maar dit kan te wijten zijn aan het toenemende aantal mensen dat besmet raakt, in plaats van aan een specifieke infectie met Omikron", verklaarde de organisatie.

Haïtiaanse migranten arriveren in Mexico-Stad

MEXICO-STAD — Niet alleen aan de grens van de Verenigde Staten, maar ook in de Mexicaanse hoofdstad arriveren tientallen Haïtianen, op zoek naar onderdak en veiligheid. De procedures verlopen traag; een afspraak krijgen bij de vluchtelingenhulporganisatie lukt vaak niet. Noodgedwongen verblijven gezinnen in opvanglocaties, cafés of zelfs op straat. Zo meldt nieuwsdienst IPS.

Sinds vorige week zijn er tientallen Haïtianen gearriveerd in Mexico-Stad. Ze kwamen van de stad Tapachula, in het uiterste zuiden van Mexico, waar ze een paar maanden verbleven in afwachting van onderdak. Tot het moment waarop het wachten ondraaglijk werd: er heerste grote onzekerheid rond hun asielprocedures, ze mochten niet werken, er was geen geld, geen eten, geen fatsoenlijke ruimte om te verblijven én ze hadden te lijden onder aanvallen en invallen door de Mexicaanse Nationale Garde en het Nationaal Migratie Instituut. “We hebben een slaapplek nodig, heb jij geen huis?”, vraagt Marvensky, een 8-jarige Haïtiaanse jongen die met zijn moeder en jongere broers en zussen naar de stad is gekomen. “We hebben het koud, we hebben een slaapplek nodig, we hebben geen geld, we hebben niets. We hebben een huis nodig”, zegt Marvensky buiten het kantoor van de Mexicaanse Commissie voor Vluchtelingenhulp (Comar), in de wijk Juárez.

Geen eten
Buiten het kantoor hebben zich zo’n honderd Haïtiaanse migranten verzameld die wanhopig op zoek zijn naar een dak boven hun hoofd. Ze staan hier met hun weinige bezittingen in de hand; een plaats om te verblijven hebben ze niet. Slechts een paar van hen hebben een plekje kunnen vinden in de opvang Tochan of Cafemin en enkele anderen in het café La Resistencia. Maar er zijn niet genoeg bedden, er is niet genoeg eten. Ze komen uit het hete zuiden van het land om nu de nachtelijke kou en regen van Mexico-Stad te trotseren. Marvensky spreekt een beetje Spaans en treedt op

als tolk voor zijn familie: zijn moeder, vader en twee jongere broers. Hij vertelt dat ze deze ochtend in Mexico-Stad zijn aangekomen, na een reis van twaalf dagen vanuit Tapachula, waar ze twee maanden woonden. “We hebben per vrachtwagen gereisd, en te voet. Het was zwaar, het is ver lopen.” Zijn familie woonde twee maanden in Tapachula. Ze kwamen daar terecht nadat ze eerst vier jaar in Chili hadden gewoond. Door een gebrek aan werk, in combinatie met discriminatie en intimidatie, besloten ze Chili te verlaten en zich te richten op een noordelijker doel: de Verenigde Staten. Ze reisden – nauwelijks voorbereid op de kou en de regen – vanuit het zuiden van het continent, via Tapachula naar de hoofdstad van Mexico.

Wachten op Comar
Op een bankje zit Emma, ze wacht tot haar afspraak bij vluchtelingenhulporganisatie Comar. In Tapachula wachten heel veel mensen op de aandacht voor hun zaak van Comar, vertelt ze. “Daarom komen we hier, om te kijken of we papieren kunnen krijgen. De meeste mensen die geen geld hebben en op straat slapen, wachten op onderdak”, zegt ze. Emma wacht samen met haar man en dochter. “Er zijn landen die druk uitoefenen op de migratiekweste. Ze delen deportatiebrieven uit, na twintig dagen mag je niet meer in het land blijven. Dat maakte me bang, ik kon de deur niet eens meer uit om iets te eten te kopen”, vertelt ze over haar ervaringen in Tapachula. “De procedures in Tapachula zijn erg ingewikkeld”, zegt ook Jude, student criminologie en voormalig politieagent in Haïti. “Daarom komen ze nu naar Mexico-Stad. Drie

jaar geleden, toen ik bij Comar aanklopte, gingen de procedures heel snel. Op de dag dat ik aankwam, startte mijn procedure en diezelfde week kreeg ik mijn verblijfsvergunning, op humanitaire gronden. Nu lijkt dat moeilijker geworden, omdat het aantal aanvragen is gestegen.”

Fatsoenlijk leven
Jude kwam op woensdagochtend om 5.30 uur naar Comar. Hij studeert inmiddels in Mexico en besloot zijn landgenoten waar nodig te ondersteunen als vertaler. Hij weet dat sommige mensen vanwege de taalbarrière hun papierwerk niet op orde kunnen krijgen. Er waren mensen die de nacht voor het kantoor van de Commissie hadden doorgebracht, zag Jude toen hij aankwam. De families die na tien uur ‘s ochtends arriveren, kunnen geen afspraak meer maken. Zij zullen de volgende dag terug moeten komen en het nog eens proberen. Jude vindt vooral huisvesting essentieel, mede omdat mensen niet weten wanneer ze een werkvergunning krijgen. En degenen die een hotel kunnen betalen, zien het einde van hun budget in zicht komen, vertelt hij. Jean kwam naar Mexico-Stad omdat ze hem in Tapachula vertelden dat hij volgend jaar een afspraak zou kunnen krijgen bij Comar. Op zijn 19de kwam hij naar Brazilië, waar hij acht jaar lang vuilnis verzamelde. Hij heeft zijn familie al twee jaar niet gezien; dat is een van de redenen waarom hij besloot te migreren, een baan te zoeken waarmee hij genoeg kan verdienen om een fatsoenlijk leven op te bouwen en om zijn familie te kunnen bezoeken. “Jij, ik, allemaal willen we een fatsoenlijk leven. Waar ik dat kan vinden, daar blijf ik”, zegt hij. Onder de migranten wordt Haïtiaans Creools gesproken, sommigen spreken Frans en anderen, zoals Jean, spreken de talen van de landen die ze hebben doorkruist: Frans-Creools uit Frans Guyana, Portugees

uit Brazilië en nu een beetje Spaans.

Woonruimte gezocht
Gabriela Chalte, coördinator van de Tochan-opvang voor migranten, doet een dringende oproep aan de federale regering en die van Mexico-Stad: er moet dringend een opvanglocatie worden geopend om de migranten die in de hoofdstad aankomen, te huisvesten. Ook moet de verwerking van procedures versneld worden, zodat migranten in staat worden gesteld te werken en onafhankelijk te worden. Tot slot, zegt Chalte, mogen de autoriteiten hier geen invallen doen zoals in het zuiden van het land gebeurt.

In Mexico-Stad zijn drie opvangcentra die gericht zijn op migranten: Cafemin, Mambre en Tochan. Een vierde opvanglocatie, ‘Broeders onderweg’, is gesloten wegens gebrek aan financiële middelen. Tochan heeft een capaciteit van dertig plekken - dertig bedden die al bezet waren door Midden-Amerikaanse migranten, uit Honduras, Salvador en Guatemala. Nu zagen ze zich gedwongen om nog eens vijftien extra mensen, vrouwen en een meisje, op te vangen. “We kunnen niet meer mensen opvangen, want we hebben niet voldoende capaciteit om hier aanwezig te zijn”, zegt Gabriela Chalte. “De regering moet openstaan voor de aanvraagprocedures van vluchtelingen, want daarmee zullen ze moeten werken en onafhankelijk worden.”

Ze vervolgt: “Als de vluchtelingen hier aankomen, moeten ze humanitaire hulp krijgen – ze zijn moe, verslagen en hongerig. Daarom is het belangrijk dat de opvangcentra worden ondersteund, dat de regering voedselvoorraden stuurt, steun biedt om de migrantenbevolking te kunnen helpen.”

Op straat
De noodsituatie zette Ana Enamorado, moeder van Óscar Antonio López, een jonge Hondurees die op Mexicaans grondgebied verdween, ertoe

aan haar collega’s van het Huellas en la Memoria-collectief te mobiliseren. In de nacht van dinsdag op woensdag kwamen ze samen en richtten een workshopruimte in café La Resistencia in als opvang. Ze slaagden erin om daar ongeveer twintig mensen te huisvesten, onder wie veertien gezinnen met kinderen en baby’s. “We gaan via vrienden en mensenrechtenverdedigers het stadsbestuur oproepen dat zij dit overnemen. Er is dringend opvangruimte nodig; mensen kunnen niet op straat verblijven. Er zijn veel kinderen bij en ze hebben niets te eten. Het is drin-

gend, want er blijven mensen bijkomen. Sinds gisteravond heb ik de samenleving gevraagd bij te dragen in de vorm van voedsel, matrassen, lakens, et cetera... Maar bovenal is de oproep aan de overheid: we hebben een waardige en veilige ruimte voor deze mensen nodig”, aldus Enamorado. Franciste Jean vertrok zo’n vier jaar geleden, met zijn vrouw en zoontje van twee maanden, uit Haïti. Ze vonden onderdak in Café La Resistencia. In Tapachula konden ze geen afspraak bij Comar voor elkaar krijgen. “Het was heel moeilijk om uit Tapachula weg te komen.

We hebben veel gelopen, het water overgestoken. Het was heel zwaar voor mij en mijn familie. Ik slaap slecht en aangezien ik werkloos ben, heb ik geen geld. Ik heb er geen spijt van dat ik naar dit café ben gekomen, ze verwelkomden me met heel hun hart en hebben veel geduld met ons gehad”, legt hij uit. Ana Enamorado slaagde erin een slaapplek te vinden voor Franciste, zijn familie en ongeveer vier andere families. Zodra zij vertrokken uit La Resistencia, kwamen er andere Haïtiaanse gezinnen in hun plaats naar het café, allen op zoek naar een veilige plek.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

28 november 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	12	10	2
Actief	172	138	34
Hersteld	15978	14441	1537
Positief	16324	14749	1575
Overleden	174	170	4
Opgenomen in het ziekenhuis	7	ICU AUA 3	ICU COL 7
Gevaccineerd	83632		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Gezocht medewerker voor autoverhuur bedrijf

Werkzaamheden: het wassen van auto's en ophalen en afzetten van collega's
Vereisten:
1) In het bezit van rijbewijs B
2) Beheersen van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift
3) In een team kunnen werken
4) Flexibel en collegiaal zijn
Bent u diegene die wij zoeken bel dan naar **593-0247**

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Met 2 florin meer, kan je de **MEGA PLUS** winnen

* Afl. **1.650.000,-**

* Afl. 1.100.000,- + Afl. 550.000,- extra

trekking is dinsdag om 7:45 pm

Verrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

50 DAYS of FREE View!

Enjoy these channels in your Cable Line-up this Holiday Season.

*Valid till January 6th to all subscribers with a Cable Analog, Cable Digital Basic, IPTV Basic and SETAR Complete Start-up Plan.

Arugas Last Minute Services is back!

This Sunday, November 28: 10 am -12 pm
Our team will be ready to serve you

20 lb. drive through and small platform

585-1198 ArugasNV info@arugas.com

THUISERVICE BLOEDAFNAME

UW AFSPRAAK MAKEN info@lab.aw | www.lab.aw

T: +297 5861600 | W: +297 5975544

AVP beschuldigt premier van goocheltruc met salariskorting

ORANJESTAD — De AVP beschuldigt minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) van oneerlijke spelletjes waar het gaat om de kortingen op de salarissen. De premier had het eigen Beleidsplan Verlaging Personeelslasten (BVP) moeten uitvoeren volgens de AVP, dan was de salariskorting waarschijnlijk niet nodig geweest.

AVP-fractievoorzitter Mike Eman roept in een persbericht in herinnering dat de 12,6 procent korting op de personeelslasten door de huidige premier bedacht is. Dat werd gemotiveerd door de Covid-19 uitbraak en de klap die de economie met die uitbraak kreeg. Het was volgens de AVP geen eis van Nederland: Nederland eist wel verlaging van personeelslasten, maar doet dit al lang, voordat de pandemie toesloeg. Aruba belooft de verlaging van de personeelslasten, maar is steeds in gebreke gebleven met het inhoud geven hieraan en kwam zelfs met een 100 miljoen florin omvattende uitbreiding van de uitgaven van het land, aldus de partijleider van de AVP.

“Geconfronteerd met deze situatie van niet-naleving van gemaakte belofte,

heeft het kabinet Wever-Croes in allerijl eind 2018 een voorstel gemaakt voor de Rijksoverheid om de boven haar hoofd hangende ‘aanwijzing’ te voorkomen. Dit voorstel werd het eerder genoemde BVP”, schrijft Eman.

Beleidsplan Verlaging Personeelslasten

Het persbericht van de AVP vat het BVP samen: “Maatregelen die in dit beleidsplan opgenomen waren zijn: ‘Beperken Instroom; Aflopende Arbeidscontractanten per jaar; Overtime Executieve Diensten; Stimulerende uitstroom; Uitstroom Gepensioneerd; Disciplinair ontslag, Stringent Beleid. De essentie van dit voorstel was om het aannemen van nieuwe mensen in dienst te minimaliseren, het aantal ambtenaren in dienst te

verminderen door contracten niet meer te verlengen, de contracten van gepensioneerd niet meer te verlengen en degenen die hun werk niet goed uitvoeren te ontslaan. Ook zouden de zogenaamde ‘periodieke verhogingen’ stopgezet worden. De AVP constateert vervolgens dat nergens in het beleidsplan melding werd gemaakt van inhouding op salarissen van de ambtenaren.

Een oneerlijk spelletje

De premier speelt een oneerlijk spelletje, vindt de AVP. Het is voor hen overduidelijk dat Wever-Croes zelf Nederland de inhouding van 12,6 procent aanbodt toen zij in gebreke bleef met haar eigen BVP. “In maart 2020, met de komst van het coronavirus, greep Evelyn Wever-Croes de kans om haar grootste goocheltruc te voorschijn te halen, om zo uit haar benarde situatie te geraken. Een situatie veroorzaakt door haar eigen schuld door niet nakomen van gemaakte belofte over bezuinigingen. Misbruik ma-

kend van de gevoelens van solidariteit in de gemeenschap en de tragedie die de pandemie had veroorzaakt, haalde Evelyn Wever-Croes met een zwierig gebaar een truc uit haar goochelhoed: de ambtenaren moeten 12,5 procent inleveren. Wat een mooi gebaar: iedere ambtenaar helpt op zo’n manier de crisis, veroorzaakt door de pandemie, niet door haar handelen, te verlichten. Wat een toeval dat deze inhouding van 12,5 procent op de salarissen van de ambtenaren overeen komt met de ca. 50 miljoen aan kortingen die beloofd waren in het BVP. Er is toen een gemeen spel gespeeld met de ‘goedhartigheid’ van de ambtenaren en hun vakbonden, die niet op deze slimme zet gerekend hadden”, aldus de AVP. Het verwijt van de AVP is dat “er door deze handelwijze van de premier duizenden ambtenaren, leerkrachten en semi-overheidswerknemers in een moeilijk parket gebracht zijn gebracht, enkel en alleen om haar eigen falen te maskeren.”

Goud en zilver voor zwemmer Patrick Groters

Foto: Comité Olímpico Arubano

ORANJESTAD — Zwemmer Patrick Groters heeft afgelopen weekend twee medailles voor Aruba binnengehaald tijdens de Pan-Amerikaanse Jeugdspelen in Cali, Colombia. Groters won goud op de 200 meter rugslag (in een tijd van 2:01.78 seconden) en zilver op de 100 meter rugslag (55.75 seconden). Hij komt dinsdag ook nog uit op de 200 en 400 meter wisselslag.

Minister Arends tekent akkoord met Surinaams bedrijf over ontwikkeling landbouw

ORANJESTAD — Minister Ursell Arends (Raiz) van Integriteit, Natuur, Transport en Ouderenzorg heeft overeenstemming bereikt met het Surinaamse bedrijf Urban Hydro Tech Surinam over een project dat duurzame landbouw op Aruba moet bevorderen.

Na een presentatie onlangs van directeur Delano Pontit van Urban Hydro Tech Surinam bleek minister Arends zo enthousiast over het project dat hij direct zei hier ‘groen licht’ voor te gaan geven. Vorige week werd die afspraak geformaliseerd door een contract dat beide partijen hebben ondertekend in aanwezigheid van Nathalie Maduro, directeur van Santa Rosa, en Karin Paris, stafchef van het ministerie van Arends, wordt gemeld in de media. Het project behelst het verbouwen van groenten door

‘hydroponics’, een stromende voeding waarin sla of andere bladgroenten snel groeien. Het Surinaamse bedrijf heeft een systeem bedacht waarin het verbouwen van gewassen op een zeer kleine oppervlakte mogelijk wordt. Via een coöperatie worden de producten vervolgens verkocht aan winkels en restaurants. Aruba kampt met beperkingen van zijn landbouw-mogelijkheden, vooral van-

wege de prijs van water en elektriciteit, de beperkte beschikbaarheid van terreinen, de hoge temperatuur en het gebrek aan of de onvoorspelbaarheid van regen. De hydroponics-techniek ondergraaft de meeste van deze bezwaren, aldus minister Arends.

Zie ook pagina 5 “Koks moeten yambo sexy maken” over de mogelijkheden de Arubaanse voedselproductie te vergroten.

Meer dan 3000 boosterprikken gezet tijdens Vacunathon 60+

Foto: MinVT

ORANJESTAD — Bij de Vacunathon 60+ afgelopen zaterdag en gisteren in de ballroom van het Ritz-Carlton zijn 3.240 boostershots tegen Covid-19 gezet. Dat verklaart Directie Volksgezondheid (DVG)-woordvoerder Jurette Maduro desgevraagd aan deze krant. Bij de DVG zelf is de capaciteit zo’n 350 prikken per dag, dus DVG is tevreden over de opkomst. Naast de derde prik, die voor iedereen boven de zestig jaar gratis is en ook voor jongere mensen met een medische indicatie, zijn er ook nog 33 eerste prikken gezet bij binnenlopers. De booster is bedoeld voor mensen die hun tweede prik meer dan zes maanden gehad hebben en voor de oudere mensen waarbij de weerstand mogelijk inmiddels wat is afgenomen en de vaccinatie minder goed beschermt. “Blij om te zien dat het een ‘full house’ was voor onze ouden van dagen die hun boostershot kwamen halen”, meldt Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) gisteren op zijn sociale media pagina. Het is inmiddels de vijfde Vacunathon die is georganiseerd, deze keer speciaal gericht op oudere mensen die binnen konden lopen zonder afspraak voor de derde prik. De eerste prikmarathon werd in april van dit jaar georganiseerd, in september vond de vierde plaats. Ooggetuigen melden dat de opkomst afgelopen weekend goed was en dat het beide dagen heel druk was bij het hotel.

Acht cruiseschepen afgelopen weekend

Foto: APA

ORANJESTAD — De Aruba Ports Authority ontving afgelopen weekend acht verschillende cruiseschepen in de haven van Oranjestad, een op vrijdag, vier op zaterdag en drie op zondag. Op zaterdagochtend werd cruiseschip Rotterdam van de Holland-Amerika Lijn (HAL) verwelkomd door de APA. Het cruiseschip is 300 meter lang en 35 meter breed met een capaciteit van 2668 passagiers. Het is tevens het nieuwste schip in de vloot. De Nederlandse prinses Margriet is beschermvrouwe van het schip en dit is het dertiende schip van de HAL dat een lid van het Nederlandse koningshuis als beschermheer/-vrouwe heeft. De HAL werd in 1973 opgericht. APA-directeur Marc Figaroa laat weten ‘Langzaam maar zien we nu de vruchten van de inspanningen die APA en de Toerisme-minister hebben verricht de afgelopen periode’.

Onderzoekers ontdekken drie nieuwe grassoorten op Aruba

ORANJESTAD — Onderzoekers John Janssen en André van Proosdij van Wageningen University & Research en Erik Houtepen van Carmabi hebben onlangs tijdens een bezoek aan Aruba een drietal plantensoorten ontdekt die nooit eerder op de ABC-eilanden gevonden zijn. Het gaat om schijngenadekruid en de cypergrassen Cyperus surinamensis en Cyperus distans. Zo is te lezen in een artikel op de website Nature Today dat geschreven is door Wageningen Environmental Research.

Er zijn twee soorten cypergras gevonden. Cypergrassen zijn een groep schijngrassen waar natuurliefhebbers weinig naar kijken. ‘De eerste is Surinaams cypergras (Cyperus surinamensis)’. “Het kostte ons veel moeite uit te vinden welke soort dit is, omdat ze niet in de lokale flora’s wordt vermeld”, legt wetenschapper John Janssen uit. Het tweede cypergras (Cyperus distans) was al bekend op Saba. “Deze soort heb ik twee jaar geleden ook op Curaçao gezien, maar toen onjuist op

Foto: John Janssen

Schijngenadekruid (Lindernia dubia).

naam gebracht”, aldus Janssen. De derde grassoort, namelijk schijngenadekruid (Lindernia dubia), komt ook in Nederland voor. “In Nederland is het een exoot, die van nature voorkomt in de Nieuwe Wereld. Het is een vrij onopvallend plantje dat behoort tot een geheel eigen familie, de Linderniaceae”, vertelt André van Proosdij. De planten zijn ontdekt tijdens een

cursus vegetatie- en floramonitoring die werd gegeven aan professionals en vrijwilligers van onder andere de natuurbeheerorganisatie Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA). De gevonden plantensoorten groeien vlak bij elkaar in een tanki, een gegraven reservoir waar regenwater wordt opgevangen om in het droge seizoen te gebruiken. Alhoewel het voor de ABC-eilanden om nieuwe soorten gaat, betekent dat niet dat ze zeldzaam zijn, zeggen de onderzoekers. “Het is aanmerkelijk dat deze soorten door watervogels worden verspreid en dat ze zich makkelijk op nieuwe plekken vestigen. Ze groeien misschien ook langs andere zoetwaterplassen op Aruba of Curaçao”, vertelt Erik Houtepen van het Caribbean Research and Management of Biodiversity (Carmabi). De onderzoekers zeggen een inhaalslag te willen maken om kennis uit te breiden over flora en vegetatie van de eilanden. “De nieuwe vondsten illustreren de kennisleemtes die er voor de terrestrische natuur nog zijn in het Caribisch deel van het Nederlands Koninkrijk”, aldus Janssen.

Explosie van creativiteit bij feestelijke afsluiting workshops Ateliers '89

'Schrijf een gebruiksaanwijzing over jezelf'

ORANJESTAD — Zaterdagavond toonden de cursisten van de workshops schrijven, wearable art, en fotografie wat ze gemaakt hadden, tijdens de feestelijke expositie 'Pega Pega' bij Ateliers '89.

"De eerste keer dat mijn leven mislukte, was ik vijf." Dat is een goede beginzin voor een kort verhaal, want hij roept direct spanning op. Het was de Nederlandse schrijfster Alma Mathijssen die de zin zaterdagavond uitsprak op het podium in de tuin van Ateliers '89 aan de Dominicanessenstraat, en daarmee het tweehonderdkoppige publiek onmiddellijk bij de lurven greep.

De avond was bedoeld als feestelijke afsluiting van drie workshops. Een schrijfworkshop van Mathijssen, een fotografieworkshop door Jesse Koeiman en een workshop 'wearable art' van Jess Wolf. Dat die workshops ook iets hadden opgeleverd, dat mochten de cursisten vanavond aan het publiek laten zien. Docent Mathijssen was zo sportief niet aan de zijlijn te blijven staan en zelf als eerste een verhaal voor te lezen.

Onverwacht

Sommigen vreesden dat de schrijfster de lat voor haar studenten daarmee erg hoog legde. Maar de cursisten, mannen en vrouwen, jonger en ouder, lichter en donkerder getint, de een comfortabeler in het Nederlands, de ander in het Engels, bleken allen in staat de aandacht van het publiek vast te houden. Zo verhaalde vijftiger Willem Bant van een onverwachte ontmoeting met een ex en haar dochter. Tot ontsteltenis van de hoofdpersoon bleek de dochter even oud als het afscheid van deze vriendin geleden was. Het zou toch niet... En hij begon te zoeken naar zijn eigen trekken in het gezicht van het meisje.

Anderen beroerden in even kort bestek even existentiële thema's als een moeilijke jeugd, een afwezige vader, een hoerenlopende echtge-

noot, een robot als vriendin. Volgens cursiste Mary van der Veen was Alma Mathijssen tijdens de cursus 'op een prettige manier dwingend' geweest, en had ze in de vier weken dat de cursus duurde, toegewerkt naar resultaat. Er moest een boekje komen, waarin iedere cursist een verhaal van duizend woorden zou publiceren, en er moest de- zee avond, in verband met de tijd, een nog korter verhaal worden voorgelezen. 'Dat vergt om het zacht te zeggen enige aanmoediging', aldus Van der Veen.

Trailer

Vlak voordat Mathijssen haar eigen verhaal voorlas, zei ze dat ze "de afgelopen vier weken schrijvers geboren had zien worden". En inderdaad zeggen haar studenten veel van haar te hebben geleerd. Ze kregen zo verschillende opdrachten als 'Beschrijf de wereld vanuit het perspectief van een krent' of 'Schrijf een trailer over je eigen leven' of 'Schrijf een gebruiksaanwijzing over jezelf' of 'Schrijf een brief aan je favoriete huisdier', wat een van de cursisten deed noteren, over zijn hond: "Je kijkt vaak alsof je een heel ingewikkeld probleem moet oplossen maar bepaalde informatie mist." Een geheel andere sfeer ademen de producten van de workshop 'wearable art'. De ene na de andere cursist

betrad eerst het podium om zich vervolgens onder het publiek te begeven, in een gewaad dat zich lastig laat beschrijven. Het had allemaal iets dreigends, waar de kunstzinnigheid vanaf spatte, dat wel, maar vrolijk werd je er niet altijd van. De explosie van creativiteit bleek vatbaar voor meerdere interpretaties: de een meende in de creaties het thema 'recycling' te ontwaren, een ander 'de klimaatcrisis', een jongeman met bakkebaarden bleef volhouden 'het einde van de wereld' verbeeld te zien.

Verstilling

En toen werden de deuren van de galerie geopend, waar foto's van de cursisten van de fotografieworkshop hingen, portretten maar ook andere composities. Het werk ademde verstillend en contemplatie, wat welkom was na de wat sombere, wilde dreiging van zo-even. Oog in oog met de reeks fijngevoelige foto's werd het publiek de mogelijkheid geboden terug te keren tot zichzelf.

Tenslotte, Elvis Lopez, de grote man achter Ateliers '89, hij ging deze feestelijke avond gekleed in een korte rode broek, een rood shirt, een rood jasje, rode schoenen en een rode hoed - respect. Als de man die deze zaterdagavond mogelijk had gemaakt, werd Lopez door het publiek beloond met een daverend applaus.

Oferta Extendi
te cu December 31, 2021

Haci uzo di e potencial di bo cas durante e Dianan di Fiesta

Un RBC Home Equity Loan por yudabo logra haci mas den e Dianan di Fiesta, con pa mehora bo cas, reforsa bo placa gespaar, inversionnan y hopi mas.

Cambia bo hipoteca pa RBC y experencia e diferencia cu:

- 📦 Ningun costo di maneho
- 📦 Cash back riba gastonan ora cu cera un hipoteca
- 📦 Guia di expertonan paso a paso

Holiday Joy with RBC

Haya sa mas riba www.rbc.com/caribbean/equityloan

Limited time offer ending December 31, 2021. Subject to normal lending criteria. Special conditions apply. The cost of borrowing will be made available upon application. ®/™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. RBC and Royal Bank are registered trademarks of Royal Bank of Canada.

Voor alle
vragen en
verzoeken om
informatie, bel
naar 582-4333

Amigoe
di Aruba

CBD
helpt!

Beschikbaar in:

Benu DA, Botica di Servicio.

 @wellnessaruba

Oproep adventbrief 2021: Luister naar elkaar

WILLEMSTAD/ORANJE-STAD — In de adventbrief 2021 roept bisschop Luis Secco gelovigen op om vooral te luisteren. Luisteren naar zichzelf, naar elkaar maar ook naar de Heilige Geest. In de brief staat het bisdom stil bij de moeilijke tijden die de wereld mede door de coronacrisis doormaakt, en adviseert om ook in deze moeilijke tijden tijd vrij te maken voor God en het gezin.

De adventperiode is vrijdag van start gegaan. Advent is voor christenen de periode tot en met kerst. Met de advent is ook het nieuwe liturgisch jaar begonnen, nadat vorige week zondag het vorige liturgisch jaar met het feest van Christus Koning werd afgesloten. De adventperiode gaat vier zondagen voor Kerstmis in en eindigt op 24 december bij het avondgebed. Ieder jaar komt het bisdom met zijn adventbrief, waarin wordt stilgestaan bij het belang van deze periode voor gelovigen. De advent geldt binnen de Rooms-Katholieke Kerk als de periode van voorbereiding op de komst van Jezus.

Pandemie
In de adventbrief 2021 doet Secco een oproep aan gelovigen opdat de adventperiode een tijd van hoop zal worden, met meer tijd voor kerkbezoek en meer mensen die gebruikmaken van het biechtsacrament. Door de coronapandemie zijn aanzienlijk minder mensen daarvan gebruik gaan maken. “Een belangrijke les die wij uit deze periode kunnen leren, is dat je altijd alert en goed voorbereid moet zijn. Ik roep iedereen op om zich te houden aan de normen van hygiëne, zoals dit door de autoriteiten wordt voorgeschreven, maar laat dit geen

Luis Secco

beletsel zijn om met geloof en toewijding deel te nemen aan de kerstviering.”

Volgens bisschop Secco is er dit jaar een extra reden om de adventperiode en de geboorte van Jezus te vieren. Hij verwijst hierbij naar de synode 2021–2023 die door paus Franciscus werd aangekondigd. Een synode is een overleg over actuele geloofsvraagstukken binnen de Rooms-Katholieke Kerk. Het thema van de huidige synode is ‘Voor een synodale Kerk: communie, participatie, missie’ en heeft als uitgangspunt dat de kerk zijn oor te luisteren wil leggen bij de rooms-katholieke gemeenschap.

“Ons bisdom en alle andere bisdommen in de wereld, hebben het mandaat van de

paus opgevolgd en hebben ons verenigd om samen op te trekken. Tijdens onze bijeenkomst van geestelijken in oktober van dit jaar hebben wij een uitnodiging doen uitgaan naar alle katholieke gelovigen en iedereen van goede wil, op alle zes de eilanden die deel uitmaken van het bisdom. Laten wij het thema van de synode in de praktijk brengen middels drie uitgangspunten: luister, maak onderscheid en overleg. Laten wij het eerste woord, luister, als een voorbereiding op de kerstviering gebruiken.”

Luisteren
De bisschop hecht in zijn adventboodschap veel waarde aan het woord ‘luisteren’. “Wij luisteren allemaal naar de stem van de Heilige Geest. Luisteren is de eerste

stap om samen te kunnen lopen, maar het vraagt van ons allemaal dat wij onze gedachten en ons hart openstellen. Het vraagt van ons een bereidheid opdat de Heilige Geest onze oren opent en ons vanuit de kern van ons hart laat praten. Het laat ons ook samen in gebed gaan, Zijn aanwezigheid te vereren en naar Zijn stem te luisteren.”

De Heilige Geest zal volgens Secco ons leren om met elkaar te communiceren. “Hij zal ons leiden om samen te komen en de verschillen die er zijn te accepteren als verrijkend en niet als een hindernis. Er is sprake van een daadwerkelijke samenkomst als diegene met wie we in gesprek zijn, zich vrij voelt om zijn of haar levenservaring met ons te delen.”

Unicef Nederland bezoekt Kindertelefoon

Foto: TPH

ORANJESTAD — Vertegenwoordigers van Unicef Nederland brachten onlangs een bezoek aan de Arubaanse Kindertelefoon. Daar kregen ze een rondleiding van directeur James Sneek over Arubaanse ‘best practices’. De ‘Telefon pa hubentud’ (TPH) werkt sinds 2017 nauw samen met Unicef in onder andere het Unicef Kinderrechten Filmfestival en Unicef-project ‘My new world’. Unicef bezocht ook de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad (VNO).

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

				5				3
			2	3			1	
3		9			4	8		
			6				8	
	8	6				7	2	
	4				2			
		4	5			1		9
	7			6	1			
5				8				

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

Onderzoeker Arubaanse voedselproductie pleit voor herwaardering traditionele groente

‘Koks moeten yambo sexy maken’

ORANJESTAD — Covid-19 zorgde even voor paniek: bleef er wel genoeg voedsel naar het eiland komen? Maar Aruba's aanvoerlijnen bleken ook tijdens de pandemie robuust genoeg. Toch wordt er door onderzoekers als Rendell de Kort nu gekeken naar manieren om de voedselproductie op Aruba en de andere CAS-eilanden te verhogen. Doel is mede deze van het toerisme zo afhankelijke economieën diverser en weerbaarder te maken.

Laatst stond De Kort in Savaneta op de bushalte te wachten en het viel de 36-jarige econoom op dat hij met een zekere bevreemding werd bekeken. Een goedgeklede man van zijn leeftijd - had die niet genoeg geld voor een auto? Het deed hem denken aan het onderwerp van zijn onderzoek, voedselzekerheid op Aruba, waarvoor hij veel in contact komt met jonge landbouwers. De Kort: “Ik pak soms de bus omdat ik dat een goed idee vind, niet omdat ik arm ben. Ik doe dat bewust, zoals veel mensen in Europa ook bewust met het openbaar vervoer reizen. Het is wel een breuk met het idee van de auto als statussymbool. Zo is het ook met jonge landbouwers. De eerste hobbel die ze moeten nemen, is de reactie van hun omgeving: maar je bent jong, je kan een baan bij een hotel vinden, carrière maken, waarom ga je in godsnaam in de hitte op het land werken?”

Jonge landbouwers
Het eiland heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld, vervolgt De Kort, er is

welvaart. “Maar er is met de tijd ook iets verloren gegaan, in hoe we zaken aanpakken. Dat zie je terug op het gebied van voedselproductie, in het vervoer, in de houding tegenover fossiele brandstoffen en het milieu. Het is echt tijd - en daar speelt de Universiteit van Aruba denk ik een belangrijke rol in - dat er nieuwe ideeën komen, die ook gedragen worden. Daarvoor moeten we naar de nieuwe generatie kijken want die moet het verschil gaan maken.” De wereld staat aan de vooravond van een (energie)transitie en De Kort ziet de tekenen daarvan ook op Aruba. “Ik spreek jonge landbouwers van wie ik denk, die snappen het. En ik kom die mentaliteit ook op de universiteit tegen.” De Kort werd geboren op Aruba maar doorliep de middelbare school in Nederland. Hij behaalde een master in Ontwikkelingseconomie aan de Universiteit van Manchester, en is consultant bij de Wereldbank. Wat De Kort nu aan de Universiteit van Aruba doet - onderzoek naar voedselzekerheid en economische diversiteit - doen andere onderzoekers ook op Curaçao en Sint Maarten. De universiteiten van de drie eilanden werken nauw samen aan dit project, dat wordt gefinancierd door ZonMw, een Nederlandse onderzoeksorganisatie op het gebied van gezondheid en gezondheidszorg.

Robuuste aanvoer
Het idee voor een grootschalig onderzoek naar voedselzekerheid en economische diversificatie op de eilanden is een direct gevolg van Covid-19. “Niemand wist tijdens de pandemie of er wel genoeg voedsel naar het ei-

land toe zou blijven komen. Veel mensen begonnen te hamsteren. Een bepaald, populair soort meel was binnen een paar dagen overal uitverkocht. Maar onze aanvoerlijnen bleken robuuster dan we hadden gevreesd. Er was eigenlijk niks aan de hand, omdat we op Aruba veel voedsel opslaan. We hebben hier geen just-in-time-systeem, zoals in Europa, waar opslag duur is. Tijdens de pandemie bleek dat een zegen.” Maar de schrik zat erin, ook omdat het toerisme volkomen lamgelegd werd, wat nieuw was voor Aruba. Voor het eerst voelde het eiland aan den lijve hoe kwetsbaar en afhankelijk het van het toerisme was. Dat maakte de vraag naar een meer

weerbare economie weer klemmend. Door zelf meer voedsel te gaan produceren, slaat het eiland twee vliegen in een klap. Wie moeten dat gaan doen? Er zijn op Aruba twee types landbouwer: zij die vooral bladgroenten produceren, in een stromende voedingsoplossing (hydroponics), en zij die de traditionele Arubaanse gewassen verbouwen, in de grond, zoals okra, komkommer en bonen. Degenen die bladgroenten produceren, zijn de enigen die vast leveren. Hun producten, sla, microgreens, hebben een overzichtelijke cyclus van een paar weken, dus zij kunnen plannen en zorgen voor continuïteit. Restaurants kunnen met een gerust hart hun menu samenstellen met hun

producten. De Kort: “Dat heb je met de traditionele productie op Aruba niet. Die is seizoensgebonden. Hoe ga je daarmee om? Een paar jaar geleden werd er een project gefinancierd om inheemse komkommers te verbouwen. Die groeien hard, ze hadden snel veel komkommers, alleen, ze konden ze niet kwijt. Daar hadden ze niet aan gedacht, en binnen no time was het project weer gestopt.”

Yambo
Ja, hoe ga je daarmee om? De Kort: “Er zijn manieren om producten te bewaren en er meerwaarde aan te geven. Je kan producten innemen, je kan ze drogen, er jam van maken, ze fermenteren. Je hoeft een product niet altijd vers te verkopen, per kilo. Het is een kwestie van experimenteren en de juiste formules uitproberen.” Dit is waar volgens De Kort koks om de hoek komen kijken. Koks kunnen een andere draai aan een product geven. Ze kunnen traditionele gewassen een moderner aanzien geven - en een groente als okra lijdt onder zijn imago van voedsel-van-vroeger, iets van de oude tijd. Okra is een kleine peulsoort vol vitaminen, mineralen, antioxidanten en vezels. Hij heet hier yambo en doet het op Aruba uitstekend, heeft ook maar weinig water nodig. De Kort: “Mijn oma gebruikte het voor de soep. Voor haar was yambo basisvoedsel. Het was goedkoop en echt geïntegreerd in de Arubaanse keuken. Maar de generatie van mijn ouders, die meer naar het Westen ging kijken, vond yambo al niet interessant meer. Het wordt slijmerig als je het kookt en misschien stootte dat af. Maar omdat het zo'n geschikt gewas is voor Aruba, en gezond, zou-

den we het moeten heruitvinden als interessant voedsel. Misschien kun je er wat mee op de barbecue, ik noem maar wat. Mijn oma heeft dat nooit gedaan, maar dan wordt het niet zo slijmerig. Hetzelfde geldt voor meer producten. Je kan traditionele gewassen op een andere manier gaan gebruiken en een nieuw imago geven.”

Sexy groente
Daar zijn koks voor nodig, die yambo weer status kunnen geven, de groente sexy kunnen maken. De Kort denkt aan iemand als James Ocalia, docent en auteur van een eigenzinnig kookboek met Arubaanse en Curaçaose gerechten. “Ik denk dat initiatiefnemers als Ocalia hierin een heel belangrijke rol gaan spelen. Zij zullen producten als yambo een sexy uitstraling moeten geven. Als yambo als sexy wordt gezien door de duurdere restaurants, volgt de rest van Aruba ook wel, denk ik. Ik zie dat eerder gebeuren dan via de markt op Santa Rosa.” Is er op Aruba wel genoeg ruimte om meer voedsel te produceren? De Kort: “Er zijn niet veel beschikbare terreinen over op Aruba, en de grond is ook niet overal geschikt. Maar er zijn goede voorbeelden van het produceren van voedsel waarvoor maar weinig ruimte nodig is. Dat kan zelfs op het niveau van het huishouden. Er kan veel geproduceerd worden in en rondom het huis. De technologieën zijn er. Als je vertikaal gaat kan je ook veel produceren, dat wordt ook al gedaan op Aruba. De fysieke footprint van producenten op Aruba is niet groot. Lorraine Cooijman van Petit greens heeft een tent naast haar huis gezet. Ze doet ook veel

op kleine stukjes grond rondom haar huis. Ze verkoopt haar producten aan Ling & Sons en aan restaurants. Het kan wel degelijk op een klein oppervlak.”

Markt beschermen
Als er gewassen zijn die het op Aruba goed doen, de technologie en de ruimte is er, wat houdt jonge, potentiële landbouwers dan tegen? De Kort spreekt veel met landbouwers die best willen, maar niet goed durven. Wat als een grote speler zijn product goedkoper uit Florida laat komen? De Kort: “Een landbouwer wil zeker weten dat hij zijn product kwijt kan. Hopelijk resulteert het onderzoek van ZonMw in concrete aanbevelingen. Maar ik denk dat hier ook een taak voor de overheid ligt. Ik zie bijvoorbeeld niet in waarom we onze landbouwers, onze eigen economie, niet verder zouden beschermen tegen import, tegen buitenlandse competitie. Sinds de globalisering is dat eigenlijk not done, maar als het duidelijk wordt dat het een voorwaarde is voor sterke lokale voedselketens, dan moet er worden ingegrepen. Import ontmoedigen, voedselproductie subsidiëren, dat is in Europese landen heel gewoon. Nu vind ik dat voedselproductie uiteindelijk moet worden gedragen door de markt zelf. Maar op de korte termijn? Nederland heeft overeenstemming bereikt met de CAS-eilanden voor een Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (COHO) voor langetermijnontwikkeling van de eilanden. Ik heb nog niet gehoord over een invulling daarvan, maar misschien is het een goed idee startups in de voedselproductieketen een steuntje in de rug te geven.”

De Geus houdt pleidooi voor alternatieve energie

WILLEMSTAD — Dit is het moment dat Curaçao vol moet gaan voor alternatieve energie. Dat stelt voormalig UTS-directeur Paul de Geus. Het gebruik van alternatieve energie, wind- en zonne-energie, kan een welkome steun in de rug zijn voor de lokale economie, voor nu en in de toekomst.

In een post op zijn Facebook-pagina rekent De Geus uit dat van iedere gulden die op Curaçao betaald wordt voor stroom, er 44 cent betaald wordt voor fossiele brandstoffen. Deze 44 cent vloeit weg naar het buitenland om de economieën van andere landen te subsidiëren, terwijl de lokale economie aan scherven ligt, waarbij Curaçao bij Nederland moet bedelen voor liquiditeitssteun.

De Geus stelt dat het gebruik van wind- en zonne-energie tot een flinke tariefddaling voor water, gas en benzine met zich mee zal brengen als bij de

productie hiervan wordt afge-stapt van fossiele brandstof-fen. “Een voorzichtige bereke-ning die ik heb gedaan, leert dat Curaçao op jaarbasis zo’n 450 miljoen uit zijn economie haalt om naar andere rijkere landen te sturen. Het gaat om veel geld. Hadden wij dit geld niet kunnen gebruiken voor onderwijs, volksgezondheid en hulp aan minderbedeelden in de samenleving?”

Het overstappen op alterna-tieve energie zal ook voor-delen met zich meebrengen voor de *cost of doing business* op het eiland, geeft De Geus

aan. “Op Curaçao is die heel erg hoog. Het heeft ook gevol-gen voor alle andere produc-ten en diensten op het eiland. Een overheid die zich inzet voor het welzijn van het volk, kan de zeer pijnlijke momen-ten die het doormaakt ver-lichten door de kosten die ge-moeid zijn met water, stroom en benzine te verlagen.”

De Geus denkt dat de beste oplossing voor deze proble-matiek is om zo snel moge-lijk over te gaan op alterna-tieve energie. Volgens hem is er geen andere effectieve manier om de gewenste ef-fecten, een lagere cost of doing business, te bereiken dan over te stappen van fos-siele brandstoffen op alter-natieve energiebronnen. “Wij kunnen het en laten wij het dan ook gaan doen.”

Nummerbehoud bij switch provider wordt spoedig mogelijk

WILLEMSTAD — Om de concurrentie te bevorderen, wordt binnen afzienbare tijd nummerportabiliteit (nummerbehoud) op Curaçao een mogelijkheid voor houders van een digitale telefoon. Dit betekent kortweg dat een klant bij het opzeggen van zijn abonnement bij een telecomprovider zijn nummer kan meenemen indien hij een overeenkomst sluit bij een andere provider. Dit is bevestigd door Franklin Sluis, directeur Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) tegenover de Amigoe.

Momenteel is nummerbehoud niet mogelijk als een klant van Digicel naar UTS/Flow of omgekeerd wil switchen. In de Verenigde Staten en Nederland is dit de normaalste zaak van de wereld maar op Curaçao nog niet. Het nummerbehoud staat in de nieuwe Landsverordening Telecommunicatie. Een wet-gevingsconcept dat momen-teel bij wetgevingsjuristen van WJZ (Wetgeving en Juridische Zaken) voor advies ligt. “De huidige wet die telecommu-nicatie regelt (Landsverorde-ning op de telecommunicatie-voorzieningen) dateert van 3 juni 1992. Sterk verouderd in deze moderne maatschappij. Het nieuwe concept kent een lange weg. In 2017 werd het concept ingediend maar later aangepast. Nu, met de nieuwe regering, is dit wederom be-studeerd en aangepast. In de nieuwe wetgeving krijgt de overheid meer armslag op het gebied van telecommunicatie. Het nummerbehoud is onder-deel van het geheel”, zo ver-klarde Sluis desgevraagd.

Het onderwerp, nieuwe wet-geving, is laatst weer actueel geworden door de vele proble-men en klachten over provider Flow.

De nieuwe telecomwet biedt telecom-watchdog BTP de no-dige instrumenten om tegen misstanden in deze sector op te kunnen treden. Zo worden er nu machtigingen afgegeven voor bijvoorbeeld een frequentieaanvraag en concessies voor het hebben en houden van een telecomnet-werk. In de nieuwe wet gaat alles ‘vergunning’ heten. Dit is volgens de wetgever een modernere benaming. In de huidige telecomwereld gaat het om technologie die zich snel ontwikkelt. Indien alles bij wet wordt geregeld, betekent het dat indien er een wijziging dient te worden door-gevoerd omdat de techniek is gewijzigd, er een lang wetge-vingstraject moet worden be-handeld. Van de regering naar de Raad van Advies, naar de Sociaal-Economische Raad (SER) en uiteindelijk naar de Staten. In het concept is er-voor gekozen om een kader in de wet te bouwen en de verdere invulling aan de regering en de minister over te laten. Dit creëert volgens de indie-ners van de nieuwe wetgeving ruimte om slagvaardiger op de technologische wijzigingen in te spelen. In het nieuwe concept kan een telecomprovider worden ver-

plicht schadevergoeding aan de klant te betalen indien er storingen optreden. Ook wordt in het concept aandacht besteed aan bijzondere om-standigheden waarbij gedacht moet worden aan gevallen van uitzonderingstoestand. In die gevallen kan worden afgeweken van de wet en dien-nen de providers ten behoeve van Curaçao de noodregeling te volgen. De opsporings-bevoegdheid voor bijvoorbeeld ‘bevoegd aftappen’ van de te-lefoon is ook met name in het concept geregeld.

Ten slotte zijn in het nieuwe concept ook toezichts- en handhavingsartikelen opge-nomen. Bepaalde handelin-gen tegen de wet zijn naast bestuursrechtelijk zelfs ook strafrechtelijk te handhaven.

Vanuit de Staten is er een oproep gedaan om werk te maken van het conceptwets-voorstel opgesteld door BTP dat het mogelijk moet maken dat het bureau toezicht gaat houden op de internetsector. Op dit moment heeft BTP geen wettelijk instrument om in deze sector op te kun-nen treden. “Hierdoor zal BTP over de nodige instrumenten kunnen beschikken om ook in deze sector op te kunnen treden. Het is een vrij kort landsbesluit en zal op korte termijn naar WJZ en vervol-gens naar de Raad van Advies (RvA) worden gestuurd zodat de wet spoedig ingevoerd kan worden”, zo verklaarde tele-com-minister Charles Cooper onlangs nog.

Compleet nieuwe ervaring op Curaçao

WILLEMSTAD — Prinses Beatrix, die in het verleden talloze bezoeken aan het eiland bracht, krijgt nu een compleet nieuwe ervaring op Curaçao gedurende de verkenning van het gloednieuwe Mangrovennatuurpark I. VVRP-minister Charles Cooper (MFK) was gastheer bij de rondleiding in het park. Uitleg over het bijzondere karakter van het mangrovepark kreeg de prinses van ingenieur Martin Koopman, technisch coördinator van de ontwikkeling van het mangrovennatuurpark. Ook de doelstellingen van het park, de educatieve waarde, werden belicht.

De prinses vergezeld door gouverneur Lucille George-Wout.

18,8 miljoen gulden voor coronadekking

WILLEMSTAD — Ter dekking van onder andere de kosten voor het vaccinatieprogramma, kosten voor het testen van Covid-19 en die voor de continuïteit van medisch coronaspecialistische zorg bij het Curaçao Medical Center heeft de regering een bedrag van 18,8 miljoen gulden opgevoerd op de post ‘andere goederen & diensten’.

Dat blijkt uit de financiële managementrapportage (FMR) over september die afgelopen week naar de Staten is gestuurd. Op jaarbasis sluit de post in totaliteit volgens de derde prognose voorlopig met 100,9 miljoen.

De Amigoe berichtte eerder al dat de gewone dienst op de begroting 2021 van de overheid sloot in septem-ber met een nadelig saldo van 310,4 miljoen gulden.

Dat is meer dan de prognose, die 303,6 miljoen gulden in de min bedroeg. Op jaarbasis sluit de gewone dienst volgens de derde prognose voorlopig met een tekort van 509,9 miljoen gulden.

Curaçao deed eerder bij de Rijksministerraad een beroep op artikel 36 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden om de financiële, economische en sociale im-pact van de coronacrisis te-gemoet te kunnen treden en

om financiële ondersteuning te vragen, deels in de vorm van een schenking. Echter, de RMR heeft op basis van adviezen van het College financieel toezicht (Cft) besloten om liquiditeitssteun in de vorm van leningen te verstrekken. De ‘maandelijkse’ FMR is ingericht op economische clas-sificatie en is op dat niveau een ‘overall’ financieel moni-toringsinstrument primair bedoeld voor minister van Financiën Javier Sylvania (MFK). Na instemming van de minister wordt rapportage (deels digitaal) ter kennisne-ming aangeboden aan de gou-verneur, de Staten, premier Gilmar Pîkî Pisas (MFK) en de andere leden van de Raad van Ministers, de Raad van Advies (RvA), de Algemene

Rekenkamer Curaçao (ARC), de Stichting Overheidsaccountantsbureau (Soab), de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS), het College financieel toezicht (Cft), en aan andere belangheb-benden zoals de Stichting Belastingaccountantsbu-reau (SBAB) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Het ministerie van Finan-ciën is eindverantwoor-delijk voor de periodieke productie van de actuele financiële uitkomsten, dit onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat de daar-toe van derden benodigde brongegevens tijdig voor het ministerie beschikbaar komen.

Rifgebied staat voor uitdagende verandering

WILLEMSTAD — Het Rifgebied staat voor een uitdagende verandering. Dit verklaarde de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Charles Cooper (MFK), in zijn toespraak ter gelegenheid van het bezoek van prinses Beatrix aan het Mangrovennatuurpark I. De minister benadrukte in te hebben gezet op een ‘zakelij-ke, marktgerichte en transparante ontwikkeling’ van de overheidsgronden en gebouwen. “Die, zoals u weet, is op-genomen in het Landenpakket. Het Rifgebied gaat als eer-ste project op deze wijze ingevuld worden”, aldus Cooper.

Cooper opperde tijdens zijn uiteenzetting de volgende vraag : “Waar ter wereld

vindt men midden in een stad twee mangroveparken, die ook zullen dienen als de

longen van de stad?” De VVRP-minister refereert aan het Mangrovennatuur-park I (waarvan de inrich-ting nu voltooid is) dat met een kanaal in verbinding staat met het mangrovebos waar het Mangrovennatuur-park II dient te komen.

De minister verduidelijkt: “De Mangroveparken 1 en 2 wil ik graag plaatsen bin-nen de ruimtelijke context van ons kustgebied, met meer naar het westen nog een binnenwater. Maar ook binnen de context van de ontwikkelpotenties van de zuidkust. Ons streven met de parken is om uniek te zijn en tevens economische ontwikkeling te stimuleren die niet ten koste zal gaan van de natuurbescherming. Deze ontwikkelingen kun-nen hand in hand gaan en daar hebben wij heel be-wust voor gekozen.”

Minister Cooper haalde ook het voornemen aan om tot ontwikkeling van het bin-

nenwater van Zakitó te komen, waarbij met een gebied van enkele kilome-ters een ervaring van de kust wordt nagestreefd met een ‘geweldige bijdrage van mangrovebestanden, rif en water’. “Wij zetten in op kustherstel, klimaatveran-dering en natuurbehoud. Dit gaat hand in hand met een economische en sociaal-maatschappelijke ontwik-keling. Er komen meer ho-tels, ja. Maar er komen ook woningen en restaurants. Een kwalitatief hoogwaar-dig ingerichte zuidkust langs het binnenwater van Zakitó, met sport, enter-tainment en recreatie”, al-dus de minister over zijn plannen voor de kustlijn van dit gebied.

De minister licht toe dat vanuit een inclusieve ge-dachte met de ontwikkeling rekening is gehouden met de bestaande functies, zo als de vissersgemeenschap ten zuiden van het huidige Aquallectra-terrein. “Er is

Photo: Eelco Strubbe

VVRP-minister Cooper met ingenieur Koopman gisteren tij-dens de rondleiding met prinses Beatrix.

inmiddels een ruimtelijk plan hiervoor gemaakt. En we houden rekening met het bijzondere park van onze helden uit het verle-den, het parke Tula (hierbij wordt gerefereerd aan Par-ke Lucha di Libertad, red.), die prominenter deel uit zal maken van de route langs de zuidkust”, aldus minis-ter Cooper. Hij stipte ver-

der het gedenkboord langs dit gedeelte van de zuid-kust aan, dat een deel van de Curaçaos-Amerikaanse geschiedenis weergeeft van de Tweede Wereldoorlog. Het gaat om het gezonken Amerikaanse marineschip de USS Erie.

De minister haalde bij zijn inleiding het historisch be-

lang aan van het Riffort als een van de fortificaties van de stad. Samen met het Waterfort aan de Punda-zijde werd de ingang van de Annabaai beschermd tegen vijandige intenties, zo stipte de minister aan. “Het Riffort heeft tot in de Tweede Wereldoorlog zijn functie behouden. Het Rif-fort is een van de acht for-tificaties van het Land en we zijn trots dat zowel aan de Punda-zijde Fort Nassau en het Waterfort en aan de Otrobanda-zijde Fort Waak-zzaamheid en het Riffort als fysieke elementen van onze bijzondere geschiedenis zichtbaar zijn.” Het feit dat het Waterfort en het Riffort bovendien onderdeel vor-men van de unieke waarde van Willemstad op de We-relderfgoedlijst van Unesco werd ook benadrukt. “Vol-gend jaar draagt historisch Willemstad 25 jaar erken-ning van Unesco, wij vie-ren dit graag binnen het Koninkrijk”, aldus minister Cooper.

Inaugurele vaart Makana markeert historisch moment

THE BOTTOM/ORANJESTAD — Saba en Sint Eustatius vierden gisteren samen een historisch moment met de inhuldiging van de Makana-veerdienst. Overheidsfunctionarissen van Statia kwamen in de ochtenduren aan boord van de veerboot naar Saba en na de gebruikelijke toespraken, de blijken van waardering en een gebed tekenden de openbare lichamen Sint Eustatius en Saba en veerbootmaatschappij Blues & Blues de Public Service Obligation (PSO), de verbintenis voor de nieuwe veerdienst bezegelend, die een grote bijdrage zal leveren aan de connectiviteit van de twee eilanden.

“De openbare lichamen Sint Eustatius en Saba hebben de afgelopen anderhalf jaar nauw samengewerkt om deze dienst te realiseren. Door samen te werken in deze joint venture hebben we ons ingespannen om elkaars behoeften en zorgen te begrijpen. We begrepen dat ieders succes afhangt van de inspanning van de ander”, aldus regeringscommissaris Alida Francis van Statia, die met een groep van 25 genodigden uit Sint Eustatius naar Saba kwam.

Reismogelijkheden
“Vanochtend verwelkomen we de Makana-veerboot naar Saba en openen we officieel een proefproject dat de connectiviteit tussen Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten, en uiteindelijk naar Saint Kitts, zal verbeteren. Dit ferryproject, gesubsidieerd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), staat al enkele maanden in de steigers. Nu we eindelijk in staat zijn om met deze nieuwe dienst te beginnen, zullen de betaalbare reismogelijkheden tussen onze

zustereilanden verbeteren en tegelijkertijd een broodnodige boost geven aan ons toeristisch product en onze economie”, aldus gedeputeerde van Infrastructuur, Havenzaken en Toerisme van Saba, Bruce Zagers in zijn toespraak. Zowel Zagers als Francis zei dat Saba en Sint Eustatius met de nieuwe veerdienst een solide basis leggen voor toekomstige samenwerking.

De bemanning van de Makana en regeringscommissaris Francis kregen tijdens

de inaugurele ceremonie een blijk van waardering. Na de ondertekening van de PSO-overeenkomst door de gezaghebber van Saba, Jonathan Johnson, de regeringscommissaris van Statia Francis en Samuel Connor van Blues & Blues, en een zegening van het schip door pastor Mervin Alexander, maakte de Makana twee rondvaarten rond Saba, eerst met genodigden en daarna met het grote publiek. De Makana vertrok in de middag naar Sint Eustatius.

Toename hand-voet-mondziekte op Sint Maarten

PHILIPSBURG — Bewoners van Sint Maarten, met name met kinderen, moeten oplettend zijn. Het ministerie van Volksgezondheid heeft op het eiland een toename geconstateerd van de hand-voet-mondziekte die wordt veroorzaakt door een virus en zeer besmettelijk is.

Volgens het ministerie van Volksgezondheid moeten in het bijzonder ouders en voogden alsook de verantwoordelijken op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen preventieve maatregelen nemen om de ziekte in de kiem te smoren. Het devies luidt om de handen vaak met water en zeep te wassen, vooral na het verschonen van luiers en na het gebruik van het toilet en ook desinfecteren van vieze oppervlakken en vieze artikelen, inclusief speelgoed. Ouders/verzorgers die een kind hebben met symptomen van de ziekte moeten een af-

spraak maken met de Baby Wellness Clinic. Hand-voet-mondziekte is volgens de experts van het ministerie van Volksgezondheid een veelvoorkomende virale ziekte die meestal baby's en kinderen van tien jaar of jonger treft. Het komt soms voor bij volwassenen. Er is geen vaccin dat bescherming biedt tegen de het virus dat deze ziekte veroorzaakt.

Symptomen zijn onder meer verkoudheidsaandoeningen, koorts, zweertjes in de mond, verlies van eetlust, hoesten

en huiduitslag, een niet-jeukende rode uitslag die zich ontwikkelt op de handen en voeten, en soms kan de uitslag zich ontwikkelen tot pijnlijke blaren, pijnlijke mondzweren.

Hand-voet-mondziekte wordt van mens op mens verspreid via speeksel en neusslijm, blaarvloeiend of ontlasting. Personen met symptomen dienen hun huisarts te raadplegen en de nodige preventieve maatregelen te nemen om een toename van het aantal gevallen te beperken. De ziekte is niet hetzelfde als mond- en klauwzeer, dat voorkomt bij runderen, schapen en varkens. De twee infecties hebben niets met elkaar te maken.

Suriname zet in Dubai in op breed samenwerken met VAE

DUBAI — De regering van Suriname doet er alles aan om zeker vijf tot zes samenwerkingsovereenkomsten te tekenen met de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), tijdens het bezoek van de Surinaamse presidentiële delegatie in Dubai. Het gaat onder meer om visumafschaffing, voorkomen van dubbelbelastingen, overheidsnetwerken en economische adviezen. Dit deelde minister Albert Ramdin van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking (Bibis) mee tijdens een persconferentie in Dubai.

Er zijn al overeenkomsten in behandeling over lucht- en zeeroutes van de VAE naar Suriname, waarbij Suriname als een 'in-transitbestemming' zal dienen, zo schrijft *de Ware Tijd*. In plaats van Europa kunnen onder andere bestemmingen in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied via Suriname langs een kortere route worden bereikt. Hierbij bestaat ook nog de kans voor de toename van ecotoerisme in Suriname. Daarnaast is Suriname

bereid in te spelen op watervoorziening voor de VAE en landbouwgrond beschikbaar te stellen voor voedselzekerheid van hun ruim 9,5 miljoen inwoners.

“Wat de nieuwe olievindingen in Suriname betreft, dienen investeringen hierin als basis voor duurzame ontwikkeling van ons land met de bedoeling dat er daarna zal worden overgegaan naar schonere energie”, zei Ramdin zaterdag. Hij stelde Suriname voor

als een klein land waar het investeren waard is. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een stabiel politiek klimaat met een sterke onafhankelijke rechterlijke macht, en een vredelievend volk. “Ons volk is heel tolerant, daar wij elkaars feesten vieren en vredig leven met elkaar. Op basis van dit alles willen wij ons land aantrekkelijk maken voor investeerders.”

De in Dubai aanwezige regeringsleiders zullen behalve de Expo 2020 Dubai, ook andere regeringsleiders en veel bedrijven bezoeken om te relaties te bevorderen. Het gaat onder andere om gesprekken over onder meer mijnbouw, havenbeheer, luchtvaart en schoonenergie. “Niet hier aanwezig zijn, is een verloren kans”, aldus Ramdin.

Land: Braam is niet ministeriabel

WILLEMSTAD — De kandidaatstelling voor en benoeming tot minister valt niet zonder meer onder ‘het terugkeren in de maatschappij’. Het resocialisatiebeginsel en de herintegratiegedachte staan los van de benoeming in openbare dienst tot minister.

Dat stelde advocaat Mirto Murray namens het land deze week in de rechtbank in de zaak die Statenlid Eduard Braam (MFK) aanspande om ministeriabel te

kunnen worden. Het Land volhardt erin dat Braam dat niet is. Hij werd in 2002 door de rechtbank in Amsterdam schuldig bevonden aan ontucht, maar kreeg daar geen straf voor opgelegd. Nu wil hij minister van Justitie worden, maar hij kwam niet door de screening. Daarom spande hij een rechtszaak aan waarin een rechter uitsluitend moest geven.

Volgens de advocaat van het Land weegt het belang van de bevolking bij een integer bestuur, zwaarder

dan het belang van Braam. Het resocialisatiebeginsel is ook niet van toepassing. “Het gaat hierbij om terugkeer in de maatschappij, niet om de kans op het ministerschap.”

Murray verwees onder meer ook naar het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten, artikel 25. Het Human Rights Committee oordeelde recentelijk hierover dat het artikel voorziet in het recht van burgers op toegang, onder algemene voorwaarden van gelijkheid, tot openbare dienstverlening. Maar onder c staat dat dit echter niet garandeert dat iedere burger een baan in overheidsdienst kan krijgen of behouden.

Werkzaamheden botanische tuin vorderen

THE BOTTOM — Er wordt hard gewerkt aan de botanische tuin in Windwardside op Saba. Er is een hek om het terrein geplaatst om geiten en andere loslopende dieren buiten te houden, er is een pad aangelegd en de kas, een planten- en boomkwekerij, is in aanbouw.

Resterende werkzaamheden voordat de botanische tuin volgend jaar open kan, zijn onder meer het plaatsen van informatieborden over de bomen en planten, het plaatsen van banken en picknicktafels, de bouw van een buitenkeuken en een ruimte voor orchideeën en kruidengeneesmiddelen. Het plaatsen van een hek rond het terrein van 8400 vierkante meter was nodig om de geiten, konijnen en kippen buiten te houden, zodat ze de zaailingen en jonge boompjes die worden geplant niet opeten. Het project ‘Botanische Tuin’ wordt uitgevoerd door de Saba Conservation Foundation (SCF) met financiering van het Openbaar Lichaam Saba.

Natuurlijke staat

De botanische tuin heeft alleen lokale planten en bomen en wordt zoveel mogelijk in zijn natuurlijke staat gehouden. Bezoekers kunnen fruitbomen zien zoals guave,

mango, Surinaamse kers, banaan, cashew, zuurzak, broodvrucht, ruwe citroen, mamme-appel, evenals de moringa-boom, de cacao-boom en de cederboom. Een deel van de bomen en planten staat op een vroeger boerenerf. Mensen zullen het concept van boer tot bord kunnen ervaren. In de buitenkeuken wordt traditioneel gekookt met producten uit de botanische tuin.

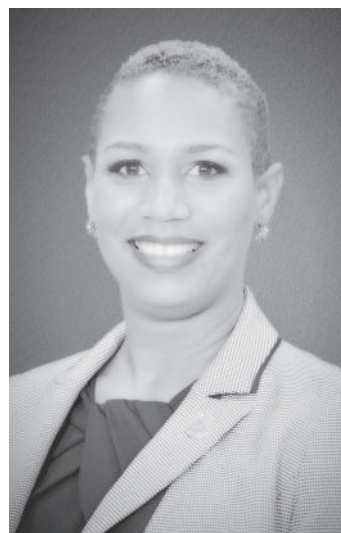
Een pad loopt nu door de botanische tuin en verbindt zowel de Trail Shop als het museumterrein. Het terrein was oorspronkelijk eigendom van de familie Arnold, die het land in 2017 aan de SCF schonk. SCF-directeur Kai Wulf legde uit dat het de bedoeling is om zowel de lokale bevolking als toeristen te wijzen op en voor te lichten over de historische, traditionele en medicinale betekenis van de lokale flora die wordt getoond in de tuin. Anna Keene en Tom van 't Hof hebben ge-

adviseerd bij de inrichting van de nieuwe attractie voor Saba.

Geweldige aanwinst

Gedeputeerde Zagers bezocht onlangs de botanische tuin. Samen met beleidsadviseur Nicole Johnson en directeur Toerisme Malinda Hassell kreeg hij een rondleiding van Wulf. De botanische tuin is een mooie aanwinst voor zowel bewoners als bezoekers, zegt gedeputeerde Zagers. Hij wees erop dat de tuin het mogelijk zal maken voor mensen die de reguliere paden te zwaar vinden om kennis te maken met de natuur van Saba. De botanische tuin gaat in de loop van volgend jaar open voor het grote publiek. In de toekomst kunnen mensen de botanische tuin boeken voor evenementen. Lokale kunstenaar Heleen Cornet zal op 22 februari 2022 een evenement houden waarbij 22 van haar beroemde regenwoudschilderijen in de botanische tuin zullen worden getoond. Prinses Beatrix en SCF-bestuurslid Nicole Johnson onthulden in december 2019 een bord met de verschillende planten en bomen in de botanische tuin.

Nieuwe voorzitter Staten Sint Maarten

Grisha Heyliger-Marten

Sidharth Bijlani

PHILIPSBURG — Statenlid Grisha Heyliger-Marten is vrijdag gekozen tot voorzitter van de Staten van Sint Maarten. Zij was eerder vicevoorzitter. Statenlid Sidharth Bijlani is gekozen tot vicevoorzitter. De positie werd 4 november vacant op het moment dat Rolando Brison zich terugtrok als voorzitter.

Gedeputeerde Zagers, SCF-directeur Wulf, beleidsadviseur Johnson en directeur Toerisme Hassell tijdens een recent bezoek aan de botanische tuin.

Euro

Hoger

AMSTERDAM — Beleggers op de Europese beurzen lijken vandaag weer wat te zijn be- komen van de ergste schrik over de nieuwe coronavariant Omikron. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,1 procent hoger op 789,88 punten, na de koersval van dik 3 procent op vrijdag. De MidKap klom 0,9 procent tot 1042,62 pun- ten. De beurzen in Frankfurt, Londen en Parijs stegen tot 1,2 procent. In Frankfurt won BioNTech 6 procent. De Duitse farmaceut en samenwerkingspartner Pfi- zer verwachten binnen twee weken duidelijkheid te kun- nen geven over de werkzaam- heid van hun vaccin tegen de Omikron-variant. Indien no- dig kunnen ze binnen honderd dagen een nieuw vaccin leve- ren. Ook concurrent Moderna denkt vroeg in het nieuwe jaar een aangepast vaccin op de markt te kunnen brengen. De Amerikaanse farmaceut steeg 4 procent in Frankfurt.

Een vat Amerikaanse olie werd 4,6 procent duurder op 71,28 dollar en Brentolie kost- te 4,2 procent meer op 75,74 dollar per vat. De euro was 1,1290 dollar waard, tegen 1,1307 dollar op vrijdag.

Tokio

Omlaag

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio ging vandaag verder omlaag na de koersval van af- gelopen vrijdag. De Nikkei in Tokio eindigde 1,6 procent la- ger op 28.283,92 punten. Vrij- dag raakte de Japanse hoofd- index al 2,5 procent kwijt. Jap- an Airlines verloor 4 procent, na een koersval van ruim 6 procent op vrijdag. Nissan maakte bekend in de komende jaren omgerekend zo'n 15,6 miljard euro te in- vesteren in de productie van elektrische auto's. De autofa- brikant zakte 5 procent. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds 0,3 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong zakte 0,9 procent. De Chinese maaltijdbezorger Meituan verloor 8 procent na een mil- jardenverlies in het afgelopen kwartaal en een verlaging van de verwachtingen. Sun Enter- tainment Group kelderde 30 procent na berichten dat de controlerende aandeelhouder Alvin Chau samen met ande- ren is gearresteerd vanwege illegale gokactiviteiten. Ook andere casinobedrijven zoals MGM China, Galaxy Enter- tainment, Wynn Macau en Sands China, die actief zijn in het gokparadijs Macau, gingen hard omlaag.

Wall Street

Herstel

NEW YORK — De aandelen- beurzen in New York toonden vandaag net als elders in de wereld weer wat herstel na de koersval op vrijdag. De Dow- Jonesindex noteerde kort na opening 0,7 procent in de plus op 35.151 punten. De brede S&P 500 klom 1,1 procent tot 4643 punten en technologie- beurs Nasdaq steeg 1,2 procent tot 15.681 punten. De luchtvaartmaatschappijen Delta Air Lines, United Air- lines en American Airlines wonnen tot 2,7 procent, na de koersverliezen van zo'n 10 procent op vrijdag. Ook cruisebe- drijven toonden herstel. Carni- val, Norwegian Cruise Line en Royal Caribbean klommen tot 4,8 procent. De hotelketens Marriott International, Hyatt en Hilton Worldwide stegen tot 3,2 procent. Pfizer klom 2,3 procent. De Amerikaanse farmaceut en zijn Duitse samenwerkings- partner BioNTech (plus 4,9 procent) verwachten binnen twee weken meer duidelijk- heid te kunnen geven over de werkzaamheid van hun vaccin tegen de Omikron-variant. In- diens nodig kunnen ze binnen honderd dagen een nieuw vac- cin leveren.

Reizigers Zuid-Afrika maken vakantie gewoon af volgens VvKR

AMSTERDAM — Nederlanders die op reis zijn in Zuid- Afrika maken hun vakantie gewoon af. Dit ondanks dat daar de Omikron-variant van het coronavirus is ontdekt en er een inreisverbod werd afgekondigd door het demissionaire kabinet. Dat zegt de VvKR. De organisatie voor kleinschalige reisorganisaties heeft 56 leden die normaal gesproken reizen aanbieden naar Zuid-Afrika en omliggende landen.

De nieuwe variant is inmid- dels vastgesteld in diverse landen, waaronder Neder- land. Veel landen hebben het vliegverkeer van en naar landen in zuidelijk Afrika aan banden gelegd. Volgens de VvKR is er goed contact met reizigers ter plaatse en maken die allemaal hun va- kantie gewoon af. Ook zijn de reizigers die intussen zijn teruggekeerd naar huis goed aangekomen.

“Hoe het nu verder gaat moeten we afwachten”, zegt een woordvoester. “Over de nieuwe variant weten we nog niet zoveel.” Sinds het instellen van het inreisverbod van afgelopen vrijdag heeft niemand meer een reis geboekt naar Zuid- Afrika.

Steun blijft noodzakelijk “Wij, en onze reizigers, vin- den dat Zuid-Afrika wel

heel hard wordt gestraft voor de eerlijkheid in het ontdekken van deze vari- ant”, aldus de woordvoer- ster van VvKR. Volgens haar gaan de reisrestricties die andere landen inmid- dels hebben ingesteld grote impact hebben op het land.

“Het is heel vervelend dat zo'n variant opduikt en dat we te maken krijgen met reisverboden”, laat reis- brancheorganisatie ANVR weten. “Het zal versprei- ding niet voorkomen maar wel vertragen. De RIVM zegt ook dat reisbeperkin- gen op de lange termijn het virus niet zullen tegenhou- den”, aldus een woordvoer- ster. “Het is wel duidelijk

dat steun noodzakelijk blijft voor de reissector. Ook volgend jaar.”

Moeilijk

De VvKR wijst erop dat zo'n 80 procent van zijn 419 le- den sinds het begin van de crisis helemaal geen coro- nasteun heeft ontvangen. Dat komt omdat het vaak gaat om zelfstandigen die vanuit huis werken.

De reisbranche heeft het al moeilijk sinds het begin van de coronacrisis. Nog steeds geldt voor bijna alle landen buiten Europa een oranje reisadvies, wat be- tekent dat vakantiereizen worden ontraden. Dat geldt ook voor Zuid-Afrika.

1e kwartaalwinst Russisch Aeroflot sinds 2019

MOSKOU — De Russische luchtvaartmaatschappij Aeroflot heeft voor het eerst sinds 2019 een kwartaal afgesloten met winst. De onderneming profiteerde in het derde kwartaal van het herstel van de vraag naar binnenlandse vluchten, terwijl ook internationaal er weer meer mogelijk was.

De maatschappij sloot de meetperiode af met een winst van 11,6 miljard roebel, dat is omgerekend ongeveer 137 miljoen euro. In dezelfde pe-

riode een jaar terug ging het nog om een verlies van 21,4 miljard roebel. Rusland besloot ondanks een sterk oplopend aantal coro-

nabesmettingen niet tot een volledige lockdown. Aeroflot gaat daarop de vraag naar binnenlandse vluchten toene- men. Het aantal passagiers op binnenlandse vluchten kwam daarbij uit tot boven het ni- veau van voor de crisis. Ver- der werd geprofiteerd van de geleidelijke opheffing van de maatregelen internationaal, aldus de maatschappij. Het

bedrijf ziet zich wel genood- zaakt de kosten strikt onder controle te houden. Alleen al aan brandstofkosten was de onderneming in de eerste negen maanden van dit jaar bijna 42 procent meer kwijt. Om die extra kosten terug te verdienen ziet de maat- schappij zich genoodzaakt de brandstofrekening door te be- rekenen aan klanten.

Gazprom boekt recordwinst door hoge gasprijzen

MOSKOU — Het Russische staatsgasconcern Gaz- prom heeft in het derde kwartaal een recordwinst geboekt dankzij de hoge gasprijzen in Europa. Het bedrijf denkt dat in het lopende vierde kwartaal de winst nog hoger kan gaan uitvallen. Gazprom is de belangrijkste leverancier van aardgas aan Europa.

De nettowinst bedroeg bijna 582 miljard Russische roe- bel, omgerekend 6,9 miljard euro. Een jaar geleden leed Gazprom nog een verlies van omgerekend 3 miljard euro. De Europese gaspri- zen stegen de afgelopen tijd naar records door de sterke vraag en de lage voorraden.

Ook de naderende winter jaagt de gasprijzen aan.

Critici in Europa hebben Gazprom ervan beticht be- wust de Europese gasleve- ringen beperkt te houden om zo de prijzen te stuwen. Dat heeft Gazprom altijd ont- kend. Het bedrijf zegt aan

zijn leveringsverplichtingen te voldoen. Gazprom wacht nog op for- mele goedkeuring om de gas- pijplijn Nord Stream 2 tus- sen Rusland en Duitsland in gebruik te mogen nemen. Die pijpleiding via de Oost- zee is al klaar. Het certi- fieringsproces werd onlangs opgeschort vanwege een ju- ridische hindernis. Door de vertraging is het onwaar- schijnlijkler geworden dat Nord Stream 2 de gasprijzen in Europa deze winter kan helpen verlichten.

ECB-lid Schnabel: Inflatie eurozone bereikt piek in november

BERLIJN — De hard oplopende inflatie in de euro- zone zal in november het hoogtepunt bereiken. Dat zei de Duitse econoom Isabel Schnabel, die lid is van de raad van bestuur van de Europese Centrale Bank (ECB), in een interview met de Duitse televisiezender ZDF. Het zou volgens de ECB-bestuurder dan ook te voorbarig zijn om de rentetarieven te verhogen, aan- gezien de stijging van het algemene prijspeil volgend jaar waarschijnlijk geleidelijk zal afnemen.

Schnabel verwacht dat de inflatie volgend jaar zal da- len richting de doelstelling van de centrale bank van 2 procent. De hoge mate van geldontwaarding wordt vol- gens haar momenteel ver- oorzaakt door de knelpun- ten in de toeleveringsketen en de hogere energieprij- zen. Deze twee belangrijke prijsopdrijvende factoren

zullen volgens de Duitse econoom in de loop van die tijd echter afvlakken.

“De meeste voorspellingen gaan er eigenlijk van uit dat de inflatie onder de 2 procent zal dalen, dus er zijn echt geen tekenen dat de prijsstijgingen uit de hand lopen. Als we dachten dat de inflatie permanent

boven de 2 procent zou blij- ven liggen, zouden we zeker reageren. Op dit moment zien we daar echter geen aanwijzingen voor”, aldus Schnabel.

In de afgelopen tijd heb- ben verschillende ECB-be- stuursders al benadrukt dat de geldontwaarding in het eurogebied gedreven wordt door tijdelijke factoren en dat een vroegtijdige afbouw van de coronasteun de econ- omie zou kunnen schade.

ECB-president Christine Lagarde herhaalde vorige week nog dat ze geen verho- ging van de rentetarieven verwacht in 2022.

Economisch vertrouwen eurozone licht gedaald

BRUSSEL — Het economisch vertrouwen van consumenten en bedrijven in de eurozone is in november licht gedaald, maar blijft wel op een hoog niveau. Dat meldde de Europese Commissie op basis van haar index voor het vertrouwen in de economie.

De graadmeter kwam uit op 116,5 punten, een daling van 1,1 punt vergeleken met oktober. Ook voor de ge- hele Europese Unie ging het om een lichte afname. Volgens de commissie nam met name het consumen- tenvertrouwen af. In de industrie en dienstensector was het sentiment vrijwel gelijk en het vertrouwen steeg bij de detailhandel en bouwsector.

Binnen de grootste economieën van de EU waren in Frankrijk, Italië en Polen stijgingen te zien. In Duits- land, Spanje en Nederland zwakte het vertrouwen juist af, aldus Brussel.

Onderzoek: Bijna helft van huishoudens financieel kwetsbaar

ROTTERDAM — Bijna de helft van de Nederlandse huishoudens is financi- eel kwetsbaar. Dat komt naar voren uit het onder- zoek van accountants- en advieskantoor Deloitte in samenwerking met ING, het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) en de Universi- teit Leiden onder vijfdui- zend Nederlanders.

Volgens de onderzoekers is 27 procent van de huishou- dens financieel gezond en 24 procent financieel toereik- end. De rest is financieel kwetsbaar of financieel on- gezond.

“We praten in Nederland vaak pas over geld als we in de financiële problemen zit- ten. Het lijkt wel of er maar twee opties zijn: met proble- men ben je ongezond, zonder ben je gezond. Maar dat is een te zwart-witte weergave van de werkelijkheid”, aldus

een commentaar in het on- derzoek. Financiële gezondheid wordt gedefinieerd als de mate waarin een persoon of huis- houden in staat is en het gevoel van controle heeft om op een comfortabele manier aan alle verplichtingen te voldoen, plus de financiële zekerheid om levensdoelen na te streven.

In de drie grootste steden wonen volgens de onderzoe- kers relatief meer financieel ongezonde mensen dan in andere delen van Neder- land (31 procent versus 23 procent). Amsterdam, Rot- terdam en Den Haag en de randgemeenten scoren lager dan de rest van Nederland. In deze steden wonen meer mensen die gezien hun per- soonlijke kenmerken en omstandigheden een hoger risico lopen om in financi- eel kwetsbare situaties te komen, zoals jongeren en zzp'ers.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	29-Nov			29-Nov			
DOW JONES	35.020.92	0.35%		AEX	790.24	1.10%	
S&P 500 INDEX	4.636.35	0.91%		ARCELOMITTAL	24.61	1.48%	
NASDAQ	15.691.37	1.29%		AECON NV	3.98	1.61%	
AMAZON.COM INC	3.574.90	2.01%		KONINKLIJKE AHOL	30.35	0.08%	
APPLE INC	159.44	1.68%		AKZO NOBEL	95.54	-0.21%	
BAIDU INC-SP ADR	149.73	-2.18%		ASML HOLDING NV	704.50	2.76%	
BERKSHIRE HATH-B	282.77	-0.11%		DSM (KONIN)	192.85	-0.16%	
BOEING CO/THE	196.38	-1.42%		HAL TRUST	142.40	1.42%	
CITIGROUP INC	64.63	-1.33%		HEINEKEN NV	93.60	0.65%	
COCA-COLA CO	54.29	1.04%		ING GROEP NV	12.26	1.32%	
COSTCO WHOLESALE	550.76	0.85%		KPN (KONIN) NV	2.64	0.92%	
WALT DISNEY CO	145.42	-1.82%		KONINKLIJKE PHIL	31.95	-2.68%	
3D SYSTEMS CORP	22.40	-1.15%		RANDSTAD NV	56.24	-0.95%	
EBAY INC	70.21	-3.12%		ROYAL DUTCH SH-A	18.94	3.16%	
META PLATFORMS-A	337.08	1.19%		TOMTOM NV	7.52	-0.07%	
GENERAL ELECTRIC	97.97	0.13%		TOTALENERGIES SE	41.46	2.29%	
ALPHABET INC-A	2.899.55	1.97%		UNILEVER PLC	46.84	-0.02%	
HP INC	35.54	2.76%		W.G.F. STEWART HOL	866.75	-3.26%	
HOME DEPOT INC	407.36	1.16%		SCOTIA FUNDS	25-Nov		
INTEL CORP	48.90	0.24%		MONEY MARKET	13.5985	0.01%	
JOHNSON&JOHNSON	159.63	0.27%		US DOLLAR BOND	2.9490	-2.01%	
MICROSOFT CORP	337.91	2.50%		GLOBAL EQUITY	3.7003	8.30%	
PROCTER & GAMBLE	148.34	0.59%		US EQUITY	22.1756	14.22%	
ROYAL DUTCH-ADR	42.67	1.41%		CANADIAN EQUITY	3.5221	18.16%	
STARBUCKS CORP	110.37	-0.26%		FUNDS	25-Nov		
TWITTER INC	48.68	3.42%		BSF DEFENSIVE	127.44	-0.42%	
WALMART INC	143.46	-1.00%		BSF CONSERVATIVE	122.06	-0.99%	
EXCHANGE TRADED FUND	29-Nov			BSF MODERATE	157.01	-1.30%	
ALERIAN MLP - AMLP	32.88	-0.90%		BSF AGGRESSIVE	190.32	-1.83%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48.63	0.43%		BGF MULTI ASSET INC	10.16	-0.88%	
ISH IBXX HY BD - HYG	85.82	0.41%		BGF GBL ALLOCATION	76.29	-1.23%	
ISH SELECT DIV - DIVY	118.02	0.05%		BGF USD CORE BOND	17.79	0.23%	
ISH MSCI EMKT - EEM	48.84	0.29%		BGF FIX INC GBLOP	15.59	-0.45%	
ISH MSCI PAC - EPP	48.30	0.21%		BGF USD HI YIELD BND	38.65	-0.05%	
ISH RUSSELL - IWV	272.56	0.80%		CURRENCIES	29-Nov		
ISH S&P 500 - SPY	82.55	1.34%		YEN/USD	113.6900	0.27%	
ISH EUROPE - IEV	52.56	0.59%		EUR/USD	1.1265	-0.46%	
INVERSCO QQQ TRUS	396.69	1.40%		CAN/USD	1.2774	-0.13%	
INVERSCO DB COMMO	20.17	0.70%		GBP/USD	1.3300	-0.28%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	37.93	-0.03%		COMMODITIES	29-Nov		
SPDR S&P MID 400	506.59	0.05%		OIL WTI	70.90	0.04%	
SPDR S&P 600 SMA	98.20	0.30%		GOLD	1785.79	-0.35%	
VANGUARD REIT - VNQ	108.67	0.62%		SILVER	22.96	-0.84%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	60.97	0.63%		WHEAT	831.00	-1.10%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Tuinieren met

DOOR WEER EN WIND: 4 VOORDELEN VAN EEN VRIJSTAANDE TUINKAMER

Middenin de tuin werken of relaxen, hoe leuk is dat? Met een vrijstaande tuinkamer, zoals te zien in ‘Weer verliefd op je huis’, heb je er een heerlijke extra ruimte bij. Volledig in het groen en lekker beschut in eigen tuin.

Met een overkapping in de tuin is het ook als het regent of hard waait nog heerlijk toeven buiten. Van zo’n overkapping is bovendien heel eenvoudig een volwaardige tuinkamer te maken, compleet met glazen schuifwanden. Zo houden we dat buitengevoel lekker zo lang mogelijk vast. Het grote voordeel van een vrijstaande tuinkamer is dat het een plek is waar je je echt even he-

Stijlvol, luxe en onderhoudsvriendelijk aluminium Vrijstaande tuinkamers zijn er in verschillende afmetingen, stijlen en materialen. Frans koos voor aluminium, dat bestand is tegen allerlei weersinvloeden. Dat is vooral handig bij regen en felle zon. In tegenstelling tot bijvoorbeeld hout gaat het na verloop van tijd niet achteruit. Het

lemaal kunt terugtrekken. Richt ‘m in als werkplek of loungehoek en genieten maar!

Paradijs in het groen
In ‘Weer verliefd op je huis’ creëerde vtwonon stylist Frans in Bakkum een paradijselijke plek in de tuin met een vrijstaande tuinkamer van Verasol. Grafisch ontwerpers Jordy en Monique wonen niet alleen bijzonder in een voormalige middelbare school, maar zijn ook gezegend met een grote tuin. Frans verving de houten overkapping door een aluminium variant met meerdere gebruiksmogelijkheden: van creatief werken tot lekker ontspannen. Een luxe upgrade, zo’n vrijstaande tuinkamer!

materiaal is onderhouds-arm, roest niet en gaat jaren mee. Schoonmaken kan bovendien gewoon met een sopje. Daarnaast geeft het minimalistische design met veel glazen wanden de tuinkamer een stijlvolle en luxe look & feel.

Natuurlijke look en feel
De glazen schuifdeuren en oplopende constructie versterken het buitengevoel: hallo wijds uitzicht en inspiratie! Er zijn allerlei keuzemogelijkheden in afwerking, kleur en vorm. Kies bijvoorbeeld voor een natuurlijke kleur, zoals taupe, dat is nu helemaal on-trend. Zo gaat de tuinkamer heel mooi op in de rest van de tuin!

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuaria —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	564-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
—Politiebureaus—		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
Oranjestad	527 3140	Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
Noord	527 3200	San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
San Nicolaas	527 3000	San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
Santa Cruz	527 2900	Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
Strand Politie	586 3003	Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560		

29 nov 2021

 Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

 Centro Medico San Nicolaas
Dr. Vis 527-4580

Dienstdoende huisartsen

26 nov tot 02 dec 2021

 Oranjestad
Botica St. Anna
586-8181

 San Nicolaas
Botica Aloë
584-4606

Dienstdoende apotheken

Het weer

DINSDAG
30 NOVEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op onweer.
Wind uit het oost tussen 30 en 43 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
31°	34°	30 km/u	77%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:45	18:12	10 v/d 10

DINSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met kans op onweer.
Wind uit het oost tussen 22 en 39 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
27°	26°	22 km/u	38%

Maansopgang	Maansondergang
02:57	15:15

6	1	7	9	5	8	2	4	3
4	5	8	2	3	6	9	1	7
3	2	9	1	7	4	8	5	6
2	9	5	6	4	7	3	8	1
1	8	6	3	9	5	7	2	4
7	4	3	8	1	2	6	9	5
8	6	4	5	2	3	1	7	9
9	7	2	4	6	1	5	3	8
5	3	1	7	8	9	4	6	2

BVN			
15:00	Blauw Bloed	07:00	NOS Journaal
15:35	Sesamstraat 10 voor...	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
15:45	NOS Jeugdjournaal	07:30	Rauw Curaçao
16:05	Serenade van Stef	08:20	2Doc: Gebroken
16:20	Tijd voor MAX	09:10	Nieuwsuur
17:05	NOS Journaal	09:50	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20	Het Sinterklaasjournaal	09:55	Op1
17:30	SpangaS: De Campus	11:00	NOS Journaal
17:45	EenVandaag	11:15	Goedemorgen Nederland
18:15	M	11:35	Nederland in Beweging
19:00	NOS Journaal	11:50	Kook mee met MAX
19:25	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	NOS Journaal
19:30	Rauw Curaçao	12:20	De 3 sterren camping
20:20	2Doc: Gebroken	13:05	NOS Journaal
21:10	Nieuwsuur	13:20	Typisch Lemmer
21:50	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:45	BinnensteBuiten
21:55	Op1	14:15	NOS Journaal
23:00	NOS Journaal	14:30	Ben ik hier alleen?
23:15	Goedemorgen Nederland	15:05	Hello Goodbye
23:35	Nederland in Beweging	15:45	Het Klokhuis
23:50	Kook mee met MAX	16:00	NOS Jeugdjournaal
		16:20	Tijd voor MAX
		17:05	NOS Journaal
dinsdag 30 november		17:20	Het Sinterklaasjournaal
00:00	NOS Journaal	17:30	SpangaS: De Campus
00:20	Onrecht!	17:45	EenVandaag
00:55	De Geknpte Gast	18:10	M
01:10	NOS Journaal	19:00	NOS Journaal
01:20	Typisch Lemmer	19:25	Weerbericht Europa/Afrika
01:45	Metterdaad	19:30	Spoorloos
02:10	NOS Journaal	20:20	Volle Zalen
02:30	Fryslân DOK	21:00	2Doc Kort
03:00	Blauw Bloed	21:10	Nieuwsuur
03:35	Sesamstraat 10 voor...	21:50	Weerbericht Amerika/Caribiën
03:45	NOS Jeugdjournaal	21:55	Opsporing Verzocht
04:05	Serenade van Stef		Internationaal
04:20	Tijd voor MAX		Op1
05:05	NOS Journaal	22:00	NOS Journaal
05:20	Het Sinterklaasjournaal	23:00	Goedemorgen Nederland
05:30	SpangaS: De Campus	23:15	Nederland in Beweging
05:45	EenVandaag	23:35	Kook mee met MAX
06:15	M	23:50	

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adinaruba@amigoe.com

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Weaver
arubaredactie@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonementaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosauruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

14e besmetting met Omikron-variant in Nederland

DEN HAAG — Van een veertiende persoon is vast komen te staan dat die besmet is met de nieuwe Omikron-variant van het coronavirus. Het gaat ook hier om iemand die afgelopen weekeinde vanuit Zuid-Afrika terugvloog en op Schiphol een test moest ondergaan, meldt demissionair zorgminister Hugo de Jonge.

Uit nadere analyse is gebleken dat de tot dusver positief op de Omikron-variant geteste mensen het virus waarschijnlijk op verschillende plaatsen hebben opgelopen. “In ieder geval niet gedurende de vlucht”, schrijft De Jonge aan de Tweede Kamer.

Doordat wereldwijd scherper op mutaties wordt gelet, is de nieuwe variant inmiddels ook in andere landen opgedoken, schrijft De Jonge verder. “Ook bij mensen die niet recentelijk in zuidelijk Afrika zijn geweest. Dit wijst op een mogelijk bredere circulatie van deze variant.”

Onzeker

De bewindsman benadrukt opnieuw dat ‘nog veel onzeker’ is over de besmettelijkheid van de nieuwe variant, de mate waarin mensen er ziek van worden en de gevolgen voor de werking van vaccins. Wel zijn er genetische kenmerken die erop kunnen wijzen dat het virus zich makkelijker verspreidt.

De Jonge heeft het RIVM gevraagd of er aanvullende maatregelen nodig zijn voor reizigers uit zeerhoogrisicolanden zoals Zuid-Afrika. Daarbij wordt ook gekeken of zij mogelijk bij aankomst in Nederland nog weer getest moeten worden. “Het zou kunnen dat we dat alsnog verplicht gaan maken”, aldus de bewindsman.

Reizigers uit deze zeerhoogrisicolanden moeten al verplicht getest zijn voor ze op het vliegtuig naar Nederland stappen en vervolgens verplicht in quarantaine. Op dit moment worden mensen uit deze landen op Schiphol alleen getest voor onderzoeksdoeleinden. Dat gebeurt op vrijwillige basis.

Foto: Shutterstock

Archiefphoto: Hugo de Jonge

Nederland onder landen met meeste Omikron-gevallen

DEN HAAG — Nederland staat in één klap in de top van de lijst met landen waar de meeste coronabesmettingen met de Omikron-variant officieel zijn bevestigd, nu het RIVM bij inmiddels veertien mensen de nieuwe variant heeft ontdekt. Zuid-Afrika voert de lijst aan.

De Omikron-variant werd halverwege deze week in zuidelijk Afrika voor het eerst ontdekt. Het is onduidelijk hoeveel gevallen van de Omikron-variant daar precies zijn vastgesteld, maar wetenschappers schatten volgens *The New York Times* het aantal inmiddels op duizenden.

De meeste zijn ontdekt in Zuid-Afrika. De totale besmettingscijfers in het land hebben de afgelopen weken een enorme vlucht genomen. Van een paar honderd nieuwe gevallen per dag eerder deze maand naar 3220 in de afgelopen 24 uur. Zuid-Afrikaanse gezondheidsexperts denken

dat de Omikron-variant verantwoordelijk is voor 90 procent van de nieuwe gevallen.

Botswana onder Nederland

In Botswana, waar de Omikron-variant ook als een van de eerste landen werd vastgesteld, stond de teller vrijdagavond op vier bevestigde gevallen. Naar nog eens elf verdachte besmettingen wordt onderzoek gedaan. Daarmee staat het land op de lijst officieel onder Ne-

derland, al is het daadwerkelijke aantal vermoedelijk veel hoger.

In andere landen gaat het nog om slechts enkele gevallen. In Duitsland zijn tot dusver drie gevallen bekend, in het Verenigd Koninkrijk en Denemarken twee en in Italië, België en Tsjechië vooralsnog één. Buiten Afrika en Europa zijn in zowel Australië als Hongkong twee besmettingen met de Omikron-variant vastgesteld en in Israël één.

Mensen die quarantainehotel verlaten worden aangehouden

HAARLEMMEER — Mensen die het quarantainehotel bij Schiphol verlaten na een positieve test op corona kunnen worden aangehouden en in verplichte isolatie worden geplaatst. De woordvoester van de burgemeester van Haarlemmermeer bevestigt dat quarantaine in principe niet verplicht is, maar dat burgemeester Marianne Schuurmans mensen die ‘een gevaar vormen voor de volksgezondheid’ wel kan verplichten in isolatie te gaan.

Schuurmans liet gisteren een positief getest echtpaar aanhouden en in quarantaine plaatsen. De Spaanse vrouw en haar Portugese man zitten nu in isolatie in een ziekenhuis ‘elders in het land’, aldus de woordvoester. De twee zaten eerder in isolatie in een door beveiligers en politie bewaakt quarantainehotel in Badhoevedorp bij Schiphol, nadat ze na aankomst op Schiphol vanuit Zuid-Afrika positief testten op het coronavirus. Het echtpaar verliet het hotel en wilde het vliegtuig nemen naar Spanje, ondanks hun besmetting met de nieuwe, mogelijk veel besmettelijkere Omikron-variant die in zuidelijk Afrika is ontdekt. Als voorzitter van de veiligheidsregio Kenne-

merland, waar Haarlemmermeer en dus Schiphol onder valt, kan Schuurmans nu een quarantaineplicht opleggen.

Er wordt vanuit gegaan ‘dat mensen verstandig zijn en begrijpen waarom ze in dat hotel moeten blijven’, aldus de woordvoester van de burgemeester. “De hoge besmettingscijfers en deze nieuwe variant zijn reden mensen te vragen om in quarantaine te blijven.” Dit kan echter niet worden verplicht, tenzij mensen zoals dit echtpaar “in trein, bus, of vliegtuig stappen of naar de supermarkt gaan”. “In die gevallen kan Schuurmans een beschikking opleggen. Het echtpaar zit nu in isolatie en dat is niet meer vrijwillig.”

Schotland onderzoekt bestaan coronavirus-variant

EDINBURGH — Schotland gaat onderzoeken of de Omikron-variant van het coronavirus halverwege november al aanwezig was in het land. Er wordt gekeken naar afwijkende virusdeeltjes die rond 16 november zijn gevonden.

Schotland meldde vandaag de eerste zes besmettingen met de Omikron-variant. Volgens eerste minister Nicola Sturgeon lijkt de variant nog niet wijdverspreid te zijn in Schotland. Het is nog niet bekend waar de besmettingen vandaan komen. Sturgeon zegt dat het ‘onwaarschijnlijk, maar mogelijk’ bij de klimaatop-

COP26 in Glasgow is gebeurd. Sturgeon en haar collega uit Wales Mark Drakeford hebben de Britse premier Boris Johnson opgeroepen om snel nieuwe maatregelen te nemen tegen de Omikron-variant.

Drakeford en Sturgeon willen dat er snel overleg komt over mogelijke verdere reisbeperkingen, meldt *Sky News*. De Schotse eer-

ste minister wil dat er een langere quarantaineperiode komt bij terugkeer uit het buitenland.

Ook zou er twee keer getest moeten worden op het coronavirus voor terugkeerders.

In Engeland zijn vandaag besmettingen met de Omikron-variant vastgesteld die niet te herleiden zijn tot een reis naar zuidelijk Afrika, waar de variant eerst werd ontdekt. Een aantal besmettingen zou zijn opgelopen op een basisschool in Essex.

Australië stelt grensoopening uit

CANBERRA — Australië stelt de geplande heropening van de grenzen voor internationale studenten en andere mensen met een visum uit vanwege zorgen over de Omikron-variant van het coronavirus. De grenzen zouden woensdag weer opengaan.

De heropening is verschoven naar 15 december. Australië wil in die twee extra weken genoeg informatie verzamelen over de nieuwe variant om een betere inschatting van het risico te maken. De eerste gevallen van de Omikron-variant zijn al vastgesteld in Australië.

Inwoners van Australië en mensen met de Australische nationaliteit die volledig zijn ingeënt tegen het coronavirus mogen het land nog wel in. Zij moeten echter wel een periode in quarantaine, de duur verschilt per staat. Ook reizigers uit Nieuw-Zeeland en Singapore, waar Australië afspraken mee heeft gemaakt, mogen het land nog in, meldt *omroep ABC*.

De Australische regering overlegt morgen of er nog meer maatregelen moeten worden genomen tegen de Omikron-variant. Er is al een reisverbod ingesteld voor landen in het zuiden van Afrika.

Duizenden Britten zonder stroom door storm Arwen

ABERDEEN — Duizenden Britten zitten door de zware storm Arwen al dagen zonder stroom. Vooral het noordoosten van Schotland is zwaar getroffen, bericht de BBC. Daar ligt het openbaar leven deels plat.

De zware storm raasde afgelopen vrijdag over het Verenigd Koninkrijk, met veel schade en overlast tot gevolg. Netbeheerder SSN meldt volgens de BBC dat nog 32.000 klanten zonder elektriciteit zitten. In het noordelijke Aberdeenshire blijven alle scholen vandaag en morgen dicht.

De uitbater van een café in de plaats Kemnay vertelde dat door de stroomuitval ook de verwarming niet meer werkt. “En niemand heeft bereik op zijn telefoon, dus de situatie is nogal ernstig.” De horecazaak heeft warme dranken en soep naar een verpleeghuis gebracht en een barbecue neergezet voor andere omwonenden die iets warmers willen eten.

De Schotse vicepremier John Swinney erkende dat Arwen meer schade heeft aangericht dan verwacht. Het noodweer heeft volgens Britse media het leven gekost aan zeker drie mensen.

1 op 5 verpleeghuisbewoners sterft ondanks vaccin

Foto: Shutterstock

AMSTERDAM — Van de gevaccineerde verpleeghuisbewoners die de afgelopen maanden toch het coronavirus opliepen, is een op de vijf overleden. Hoogleraar ouderengeneeskunde Cees Hertogh heeft dat berekend. “Wij waren ook wel verrast door deze uitslag”, zegt de hoogleraar, die verbonden is aan Amsterdam UMC. De cijfers benadrukken volgens hem nog eens duidelijk het belang van een boosterprik om de afweer tegen het virus op peil te houden.

Hertogh analyseerde gegevens uit elektronische patiëntendossiers van achthonderd coronapatiënten, die tussen september en half november besmet waren geraakt. Van ongeveer de helft van de onderzochte groep, 395 mensen, was duidelijk geregistreerd dat ze waren gevaccineerd tegen corona.

Ondanks de prikken overleed 22 procent, bevestigt de hoogleraar na berichtgeving van de NOS. Dat percentage is ongeveer weer op het niveau beland van vorig najaar. Toen was nog niemand in Nederland tegen het virus gevaccineerd.

Het totale aantal besmettingen in de verpleeghuizen lag dit najaar wel aanmerkelijk lager dan vorig najaar, tijdens de ‘tweede golf’. In hetzelfde

systeem, dat door ongeveer een op de drie verpleeghuizen wordt gebruikt, werden destijds ruim 3200 besmettingen geregistreerd.

Delta-variant

Een ander belangrijk verschil met vorig jaar is de opkomst van de Delta-variant. “Die is mogelijk toch agressiever”, zegt Hertogh. Het kan zijn dat verpleeghuisbewoners er eerder aan overlijden dan aan voorgaande coronavarianten. “We weten ook niet wat er zou zijn gebeurd als de mensen van wie we de gegevens hebben onderzocht niet waren gevaccineerd. Het kan dat er dan nog meer sterfte was geweest”, vervolgt hij. Uit de cijfers valt dan ook ‘absoluut niet te concluderen’ dat vaccinatie niet

goed zou werken voor deze groep. “Helaas hebben we geen niet-gevaccineerde controlegroep.” Dat maakt het moeilijk om harde uitspraken te doen. “We weten van het begin af aan dat vaccins niet 100 procent effectief zijn”, aldus de hoogleraar, die ook lid is van het Outbreak Management Team (OMT). “Bij verpleeghuisbewoners zou de effectiviteit nog iets lager kunnen zijn, doordat een deel van hen een verminderd werkend immuunsysteem heeft. En we weten dat de antistoffen na verloop van tijd afnemen.”

Dat een aanvullende prik nodig is om kwetsbare mensen goed beschermd te houden, concludeerde Nederland maanden later dan landen als Israël en het Verenigd Koninkrijk. Hertogh zegt dat uit het werkveld niet eerder signalen kwamen dat besmettingen vaker fataal aflopen. Dat is pas recent het geval. Aan de andere kant kwamen wel diverse buitenlandse onderzoeken tot de conclusie dat een boosterprik gewenst is. “Maar het is altijd wijsheid achteraf.”

Stijging van aantal positieve tests in Nederland stokt

BILTHOVEN — Het aantal positieve coronatests lijkt voorlopig een plafond te hebben bereikt. Tussen gisterochtend en vanochtend zijn 21.552 nieuwe gevallen geregistreerd. Het is de veertiende dag op rij dat er iets meer dan 20.000 besmettingen aan het licht komen.

Dat het aantal positieve tests nauwelijks meer stijgt, wil niet zeggen dat de piek van het aantal besmettingen is bereikt. De GGD's zitten tegen hun maximale capaciteit aan, de teststraten kunnen niet veel meer mensen testen dan ze nu al doen. Het zou dus kunnen dat meer mensen corona onder de leden hebben, maar dat het niet meer lukt om alle besmettingen te vinden.

In de afgelopen zeven dagen registreerde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 155.967 positieve tests. Dat ligt ongeveer 3 pro-

cent hoger dan het totaal over de week ervoor. Dat is het laagste ‘groeigetal’ sinds 5 oktober. Vorige week maandag lag het weektotaal bijna 49 procent hoger dan in de week daarvoor.

33 sterfgevallen

Het RIVM registreerde de afgelopen dag 33 sterfgevallen van coronapatiënten. Voor een maandag is dat het hoogste aantal sinds 25 januari. Op maandag meldt het RIVM doorgaans wat minder sterfgevallen dan later in de week. Wanneer een coronapatiënt in het weekeinde overlijdt, wordt dit vaak in de loop van maandag doorgegeven. Het RIVM brengt dit dan naar buiten in de cijfers van de dinsdag.

In de afgelopen week kreeg het RIVM bericht dat 355 mensen aan de gevolgen van de besmetting zijn overleden. Dat komt neer op gemiddeld ruim 50 sterfgevallen per dag. Dat is het hoogste niveau sinds 26 februari, zo'n negen maanden geleden.

Russische hypersonische raket

MOSKOU — Rusland laat weten een succesvolle test te hebben uitgevoerd met een hypersonische kruisraket. Deze werd volgens het ministerie van Defensie gelanceerd vanaf een oorlogsschip en trof ruim 400 kilometer verderop een marinedoel.

De Zircon-raketten worden door president Vladimir Poetin omschreven als onderdeel van een nieuwe generatie ongeëvenaarde wapensystemen, waarvan de komst al in 2018 werd aangekondigd. Het was de

tweede test in twee weken. Poetin zei begin november dat de testen bijna waren voltooid en dat de Zircon-raketten vanaf begin 2022 zouden worden geleverd aan de marine.

Hypersonische raketten hebben een snelheid van ongeveer 6200 kilometer per uur. Deze nieuwe generatie langeafstandsraketten zijn moeilijker te detecteren en te onderscheppen. Naast Rusland ontwikkelen ook de Verenigde Staten, China en Noord-Korea dit soort raketten.

Mars en Sullivan scoren goed

Bruno Mars

Bruno Mars en Jazmine Sullivan waren de grootste winnaars tijdens de 2021 Soul Train Awards. Dit evenement vond gisteravond plaats en hierbij werd Ashanti geëerd als de 'Lady of Soul', die in verband hiermee de Maxwell de Living Legend Award ontving. Vooraf opgenomen op 20 november in Harlem's iconische Apollo Theater, werd het evenement gepresenteerd door BET. Het werd uitgezonden met Tichina Arnold en Tisha Campbell als presentatoren hiervan. Bruno Mars was de meest gedecoreerde muzikant van

de show en won drie prijzen voor zijn nummer 'Leave the Door Open' met Anderson .Paak als Silk Sonic. Het deuntje won 'Song of the Year' en 'Video of the Year' en wonnen de componisten ook The Ashford en Simpson Songwriter's Award. Zanger en tekstschrijver Sullivan, die Chris Brown met zes nominaties van de avond op één lijn bracht, won Album van het Jaar voor 'Heaux Tales' en beste vrouwelijke R&B/Soul-artiest. Andere winnaars van de avond waren Young Bleu voor Beste Nieuwe Artiest, Wizkid met Tems voor Beste Samenwerking voor hun nummer 'Essence', Charlie Wilson won de 'Certified Soul Award', Giveon won Beste 'R&B/Soul Male Artist' en Beste Samenwerking ging naar Normani met Cardi B voor 'Wild Side'. De avond die een eerbetoon was aan de 50e verjaardag van de naamgenoot van de klassieke muziekserie van de show, was ook gevuld met muziekuivoeringen van Lucky Daye, Ashanti met Ja Rule en anderen. De show eindigde met Mars en .Paak als Silk Sonic die 'Smoking Out the Window' uitvoerden.

'Encanto' laat filmkassa rinkelen

Foto: movieposter

Het geanimeerde familie-avontuur 'Encanto' was in het weekeinde de nummer 1-film in Noord-Amerika. Deze productie verdiende 27 miljoen dollar aan bonnetjes bij haar debuut, kondigde BoxOfficeMojo.com gisteren aan. Op nummer 2 komt 'Ghostbusters: Afterlife' met 24,5 miljoen dollar, gevolgd door 'House of Gucci' op nummer 3 met 14,2 miljoen, 'Eternals' op nummer 4 met 7,9 miljoen en 'Resident Evil: Welcome to Raccoon City' op nummer 5 met 5,3 miljoen

dollar. De toplaag wordt afgerond met 'Clifford the Big Red Dog' op nummer 6 met 4,9 miljoen dollar, 'King Richard' op nummer 7 met 3,3 miljoen, 'Dune' op nummer 8 met 2,2 miljoen, 'No Time to Die' op nummer 9 met 1,7 miljoen en 'Venom: Let There Be Carnage' op nummer 10 met 1,6 miljoen dollar. De Top 10-kassa van dit weekeinde was 92,6 miljoen dollar, vergeleken met 80,4 miljoen vorig weekeinde toen 'Ghostbusters: Afterlife' nummer 1 was.

Mensen

Merriam-Webster kiest 'vaccin'

Foto: Shutterstock

Met een uitgebreide definitie om de tijd te weerspiegelen, heeft Merriam-Webster 'vaccin' uitgeroepen tot het woord van het jaar. "Dit was een woord dat in 2021 elke dag extreem hoog in onze gegevens stond", vertelde Peter Sokolowski, hoofdredacteur van Merriam-Webster, aan *The Associated Press* (AP). "Het woord vaccin vertegenwoordigt twee verschillende verhalen. Een daarvan is het wetenschappelijke verhaal, dat is deze opmerkelijke snelheid waarmee de vaccins werden ontwikkeld. Maar er zijn ook de debatten over beleid, politiek en politieke voorkeur. Het is één woord dat deze twee enorme verhalen draagt", aldus Sokolowski.

De selectie volgt 'vax' als woord van het jaar van de mensen die de Oxford English Dictionary publiceren. En het komt nadat Merriam-Webster vorig jaar op zijn online site 'pandemie' koos als top in zoekopdrachten.

Bij Merriam-Webster steeg het aantal zoekopdrachten naar 'vaccin' met 601 procent in 2020. Dit was toen de eerste Amerikaanse injectie in december werd toegediend in New York na een snelle ontwikkeling en maanden van speculatie en discussie over de werkzaamheid. De eerste prik ter wereld vond eerder die maand plaats in het Verenigd Koninkrijk (VK). Terwijl andere woordenboekbedrijven de woorden van het jaar per commissie kiezen, baseert Merriam-Webster zijn selectie op zoekgegevens. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan pieken en, meer recentelijk, jaar-op-jaar toename van zoekopdrachten. Andere woorden die veel werden opgezocht waren 'insurrection' (opstand), 'infrastructure' (infrastructuur), 'perseverance' (doorzettingsvermogen) en 'nomad' (nomade), 'cicada' (invasie), 'meta' (nieuwe bedrijfsnaam Facebook), 'guardian' (voogd), 'cisgender' (een genderidentiteit), 'woke' (wakker) en 'murraya' (tropische boom).

800 jaar oude mummie ontdekt

Foto: spiritusluna

Een team van experts heeft aan de centrale kust van Peru een mummie gevonden die naar schatting minstens achthonderd jaar oud is, meldt *Reuters*.

De gemummificeerde overblijfselen waren van een persoon uit de cultuur die zich ontwikkelde tussen de kust en de bergen van het Zuid-Amerikaanse land. De mummie waarvan het geslacht niet is vastgesteld, werd ontdekt in de regio van Lima, aldus

archeoloog Pieter Van Dalen Luna van de Staatsuniversiteit van San Marcos. "Het belangrijkste kenmerk van de mummie is dat het hele lichaam was vastgebonden met touwen en met de handen voor het gezicht, wat deel zou uitmaken van het plaatselijke begrafenispatroon."

De overblijfselen zijn van een persoon die in het hoge Andesgebied van het land woonde, zei Van Dalen Luna. "Radiokoolstofdatering zal een preciezere chronologie geven." De mummie werd gevonden in een ondergrondse structuur aan de rand van de stad Lima. In het graf waren ook offers, waaronder keramiek, plantaardige overblijfselen en stenen werktuigen.

Peru is de thuisbasis van honderden archeologische vindplaatsen van culturen die zich ontwikkelden voor en na het Inca-rijk. Dit rijkdom domineerde vijfhonderd jaar geleden het zuidelijke deel van Zuid-Amerika, van het zuiden van Ecuador en Colombia tot het centrum van Chili.

Jussie Smollett voor de rechter

De rechtszaak tegen Jussie Smollett begint vandaag. De voormalige 'Empire'-acteur werd twee jaar geleden, in 2019, beschuldigd van liegen tegen de politie van Chicago. Hij gaf toen aan het slachtoffer te zijn geweest van een haatmisdaad. Smollett beweerde het slachtoffer te zijn van een anti-homo-aanval in de vroege uren van 29 januari 2019. Hij verklaarde dat twee mannen hem benaderden en aanvielen, terwijl beiden racistische en homofobe uitlatingen schreeuwden. De speculatie dat de aanval in scène was gezet groeide snel toen onderzoekers aan zijn beweringen twijfelden. De broers Olabinjo en Abimbola Osundairo die als figuren aan 'Empire' werkten, zeiden dat Smollett hen 3.500 dollar betaalde voor de aanval. Van hen wordt verwacht dat ze de belangrijkste getuigen zijn tegen Smollett. Smollett werd op 16 punten strafrechtelijk vervolgd, maar de aanklacht werd ingetrokken in een controversiële stap door het kantoor van de procureur van Cook County, Kim Foxx. Het personage van de acteur in de

Foto: Shutterstock

populaire Fox-tv-show 'Empire' werd na de controversie afgeschreven. Nadat een petitie om de zaak te heropenen was ingewilligd, werd de Amerikaanse procureur Dan Webb aangesteld als speciale aanklager. Hij moest de beschuldigingen van Smollett opnieuw onderzoeken, evenals elk mogelijk wangedrag door Foxx. Smollett werd een jaar later opnieuw gearresteerd op zes aanklachten van wanordelijk gedrag in verband met het afleggen van valse verklaringen aan de politie. Op elke aanklacht stond een maximumstraf van drie jaar. De acteur loopt kans een proeftijd krijgen gezien zijn gebrek aan strafrechtelijk verleden.

Louis Vuitton-ontwerper Virgil Abloh overleden

Virgil Abloh, creatieve director van de mannenlijn van modehuis Louis Vuitton, is gisteren op 41-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van kanker. Dat laten zijn nabestaanden weten op Instagram.

Het mode-icoon vocht twee jaar lang tegen een zeldzame en agressieve vorm van kanker, cardiale angiosarcom. "Hij koos ervoor om zijn strijd privé te houden, nadat hij in 2019 de diagnose kreeg. Hij onderging talloze zware behandelingen, terwijl hij zich in bleef zetten voor verschillende belangrijke mode-, kunst- en cultuurorganisaties", schrijven zijn nabestaanden. "Zijn arbeidsethos, oneindige nieuwsgierigheid en optimisme zijn er nooit door aan het wankelen gebracht."

In een verklaring laat de baas van Louis Vuitton Moët Hennessy (LVMH), Bernard Arnault, weten geschokt te

zijn door het nieuws. "Virgil was niet alleen een geniale ontwerper en een visionair, hij was ook een man met een mooie ziel en veel wijsheid."

Abloh was sinds 2018, als eerste zwarte artistiek directeur, werkzaam bij Louis Vuitton. Ook was hij creatief directeur van Kanye West en eigenaar van zijn eigen label Off-White. Abloh laat zijn vrouw Shannon en zijn kinderen Lowe en Gray achter.

Pinkpop boekt songfestivalwinnaar Måneskin

Foto: en.wikipedia.org

Songfestivalwinnaar Måneskin treedt volgend jaar op tijdens Pinkpop. De festivalorganisatie kondigde vandaag de komst aan van de Italiaanse rockband, die

afgelopen mei in Rotterdam de winst in het Songfestival opeiste. "Eindelijk kunnen we de geruchten bevestigen: Måneskin komt naar Landgraaf!

Met een grote glimlach voegen we, exact tweehonderd dagen voor het festival, de Italiaanse glamrockact toe aan het Pinkpop 2022 zaterdagprogramma!", meldt Pinkpop op sociale media.

Het is niet de eerste keer dat een songfestivalwinnaar op Pinkpop staat. In 2019 verving Duncan Laurence ruim

een maand na zijn winst in Tel Aviv de groep First Aid Kit. Pinkpop vindt volgend jaar plaats van 17 tot 19 juni.

Eerder werden al de namen van onder anderen Metallica, Pearl Jam, Imagine Dragons, Twenty One Pilots en Nothing But Thieves aangekondigd.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

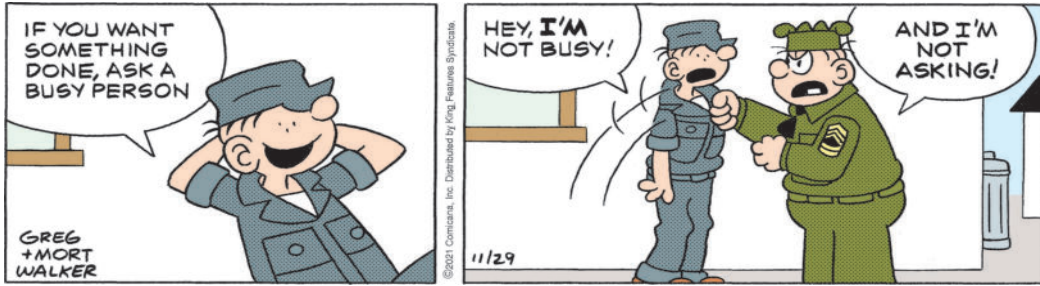
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: [o.v.v. "mensen"](mailto:o.v.v. 'mensen').

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

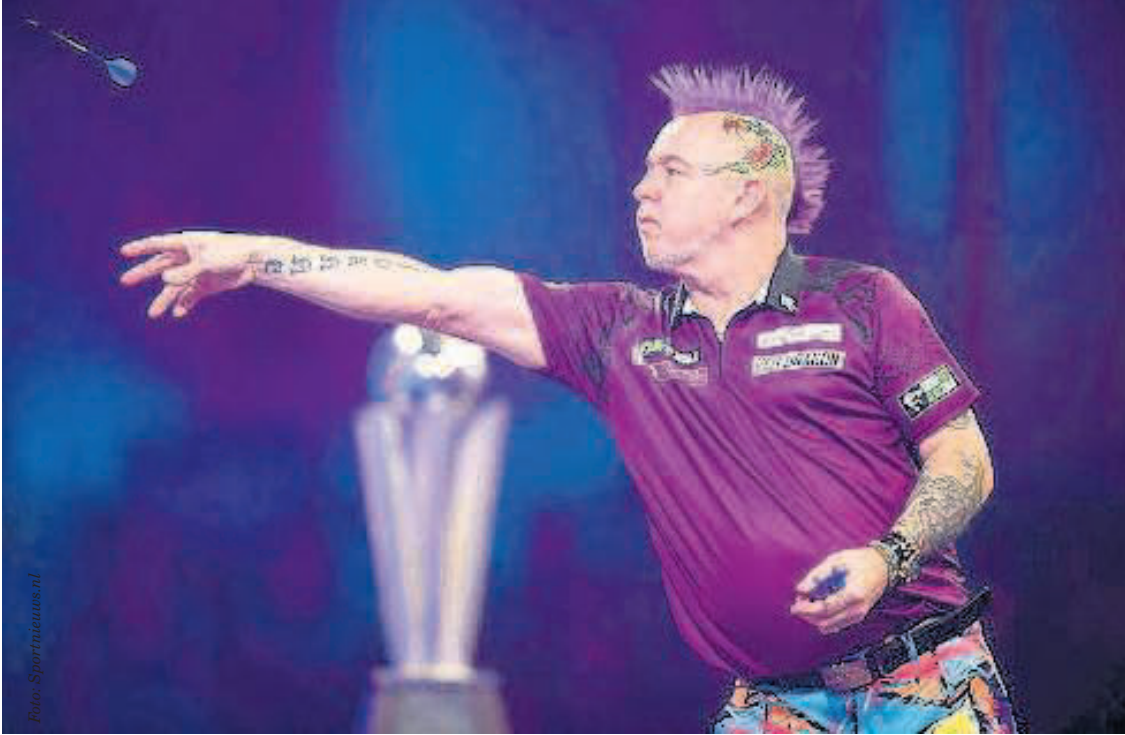
Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Darter Wright wint Players Championship Finals

MINEHEAD — De Schotse darter Peter Wright heeft na een zenuwslopende finale de Players Championship Finals op zijn naam geschreven. De bedwinger van titelhouder Michael van Gerwen was in Minehead in de 21e en beslissende leg te sterk voor de Engelsman Ryan Searle: 11-10.

Eerder op de dag had Wright zesvoudig kampioen Michael van Gerwen met 10-6 verslagen. De mondiale nummer 2 verdiende in Minehead bijna 120.000 euro. Eerder dit jaar won hij ook de World Matchplay. De Players Championship Finals, een van de majors op de dartskalender, was het laatste toernooi in aanloop naar het WK, dat half december in Londen begint.

Peter Wright, vooral bekend om zijn opvallende haarstijlen.

Warriors benadrukken goede vorm en winnen van Clippers

LOS ANGELES — De basketballers van Golden State Warriors hebben in de NBA hun goede vorm nog maar eens benadrukt. De Warriors boekten ten koste van Los Angeles Clippers al hun achttiende zege van het seizoen. In het Staples Center, de thuisbasis van de Clippers, werd het 105-90.

Het was de 42e keer op rij dat de Warriors tot minimaal honderd punten kwamen. Die reeks leek even ten einde te komen na een ruststand van 44-42, maar in het derde en vierde kwart waren de bezoekers een stuk trefzekker. Stephen Curry was in Los Angeles goed voor 33 punten, Otto Porter Jr. nam er 18 voor zijn rekening. Ze hadden samen een belangrijk aandeel in de zevende opeenvolgende zege van de

Stephen Curry van de Warriors in actie.

Warriors. Curry heeft nu gemiddeld 28,6 punten per wedstrijd gemaakt, waarmee hij op het ogenblik de beste schutter is in de NBA.

De ploeg uit San Francisco kan met vertrouwen uitkijken naar de dubbele ontmoeting met Phoenix Suns (17-3), de nummer 2 van de

Western Conference. Die divisie wordt aangevoerd door de Warriors (18-2). De Suns hebben liefst zestien keer op rij gewonnen.

13 spelers voetbalclub Belenenses besmet met Omikron-variant

LISSABON — Dertien spelers van de Portugese club Belenenses blijken te zijn besmet met de Omikron-variant van het coronavirus, meldt de Portugese gezondheidsinstantie DGS vandaag.

Belenenses kwam afgelopen weekeinde in het nieuws doordat de club de wedstrijd tegen Benfica begon met slechts negen spelers. Het duel werd uitein-

delijk kort na rust onderbroken omdat Belenenses nog maar zes spelers op het veld had staan. De stand was toen al 7-0. Kort voor de wedstrijd

kreeg Belenenses te maken met een grote coronautbraak, waardoor de club meer dan tien spelers moest missen. Ook diverse staffleden waren er niet bij. Het duel mocht niet worden uitgesteld en de club deed een beroep op alle spelers die nog wel beschikbaar waren. Een keeper

moest daarom fungeren als veldspeler. “Het was een schande om hier vanavond te spelen”, liet Belenenses-voorzitter Rui Pedro Soares optekenen. Meer mensen spraken hun verbazing erover uit dat Belenenses werd gedwongen met een negental aan de aftrap te verschijnen.

Koploper Chelsea speelt gelijk tegen Manchester United

LONDEN — Chelsea heeft de topper tegen Manchester United niet kunnen winnen. Op het eigen Stamford Bridge bleef de koploper van de Premier League steken op 1-1. Chelsea gaat na dertien wedstrijden aan de leiding met 30 punten, 1 punt meer dan Manchester City en 2 punten meer dan Liverpool.

Chelsea controleerde grote delen van de wedstrijd en had met schoten van Hakim Ziyech en Antonio Rüdiger de beste kansen in de eerste helft. Toch kwam Manchester United, waar Donny van de Beek net als Cristiano Ronaldo op de bank begon, in de tweede helft op voor-sprong. Na een lange trap

Een kopbal van Chelsea-voetballer Romelu Lukaku.

van Bruno Fernandes controleerde Jorginho de bal

helemaal verkeerd, waarna Jadon Sancho zijn eerste competitietreffer voor United maakte. Chelsea kwam op gelijke hoogte uit een strafschop. Jorginho schoot raak vanaf 11 meter, na een overtreding van Aaron Wan-Bissaka op Thiago Silva. De Italiaan kon zich daarmee revancheren voor zijn eerdere blunder. In de slotfase zette Chelsea, met de ingevallen spits Romelu Lukaku, aan voor een tweede treffer, maar United kreeg met Fred ook nog een grote kans. Hij schoot in de handen van doelman Edouard Mendy.

Ook de ingevallen Van de Beek en Ronaldo konden geen beslissing forceren. In

de slotseconden schoot Rüdiger in kansrijke positie hoog over. Voor Chelsea is het de achtste wedstrijd op rij zonder zege tegen Manchester United in de Premier League. Vijf keer werd er gelijkgespeeld, drie keer won de ploeg uit Manchester.

Met Michael Carrick als interim-coach op de bank bleef United voor de tweede wedstrijd op rij zonder nederlaag. In de Champions League werd afgelopen dinsdag Villarreal met 2-0 verslagen, waarmee United zich plaatste voor de achtste finales. In de Premier League staat de ploeg achtste met 18 punten, twaalf minder dan Chelsea.

Vader denkt niet dat Djokovic Australian Open speelt

BELGRADO — Srdjan Djokovic, de vader van Novak Djokovic, denkt niet dat zijn zoon begin volgend jaar zijn opwachting maakt op de Australian Open. Voor het eerste grandslamtoernooi van het jaar geldt een vaccinatieplicht.

“Onder deze voorwaarden en met deze chantage zal Novak waarschijnlijk niet spelen daar”, liet de vader van de nummer 1 in duidelijke taal op de Servische televisie weten. “Natuurlijk wil hij spelen, want hij is een atleet. Maar niet onder deze omstandigheden. Ik zou het niet doen. En hij is mijn zoon, dus vul maar in.” Djokovic liet onlangs op de

ATP Finals al doorschemeren dat zijn deelname aan de Australian Open geen uitgemaakte zaak zou zijn. “We zullen zien, we moeten afwachten”, zo hield hij zich een week geleden op de vlakke. Toernooidirecteur Craig Tiley was er echter van overtuigd dat de twintigvoudig grandslamkampioen naar Melbourne zou reizen. “Hij

staat op twintig grand slams, net als Rafael Nadal en Roger Federer. Ik verwacht dat een van hen de anderen gaat passeren. Ik denk niet dat Novak die eer aan iemand anders geeft. Een ding staat vast: als hij hier in januari gaat spelen, dan is hij gevaccineerd”, zei Tiley onlangs.

Djokovic doet momenteel mee aan de Davis Cup Finals. Dat toernooi duurt tot en met zondag. Het nieuwe seizoen vangt op 1 januari aan en de Australian Open begint op maandag 17 januari.

Hamilton: Nalatenschap Williams leeft altijd voort

LONDEN — Lewis Hamilton heeft mooie herinneringen aan Sir Frank Williams, de Brit die gisteren op 79-jarige leeftijd overleed. Williams was decennialang eigenaar van het Formule 1-team dat zijn naam draagt. “Sir Frank was een van de aardigste mensen die ik in deze sport heb mogen ontmoeten”, schrijft Hamilton op Instagram bij enkele foto's van zijn landgenoot.

“Hij had altijd tijd voor me en was altijd zonder oordeel. Ik voel me vereerd dat ik hem een vriend mocht noemen”, aldus de zevenvoudig wereldkampioen, die onder meer een foto met Williams deelde uit zijn begintijd in de Formule 1, toen Hamilton nog voor McLaren reed. “Wat hij in deze sport heeft bereikt, is echt iets bijzonders. Ik weet dat hij tot in zijn laatste dagen een racer en een vechter in hart en nieren is gebleven. Ik heb het grootste respect voor deze man. Zijn nalatenschap zal altijd voortleven. Je zal gemist worden, Frank, maar ik zie je aan 'de andere kant.’” Vrijwel alle teams uit de Formule 1 reageerden verslagen op het nieuws dat Williams is overleden. Ook heel wat coureurs lieten van zich horen. “We hebben vandaag afscheid genomen van de man die ons team vorm gaf”, aldus

Sir Frank Williams

Lewis Hamilton

George Russell, de 23-jarige Brit die sinds 2019 voor Williams rijdt. “Sir Frank was meer dan een baas, hij was een mentor en een vriend voor iedereen die bij de Williams-renstal kwam.” Namens Red Bull, de renstal van Max Verstappen, reageerde teambaas Christian Horner. “Heel verdrietig om het nieuws over Sir Frank Williams te horen. Een ware gentleman en een echte racer. Namens Red Bull Racing bedank ik hem voor alles wat hij aan de Formule 1 heeft gegeven.” Verstappen, de leider in de WK-stand, plaatste op Instagram een foto van een lachende Williams met de tekst ‘RIP Sir Frank’.

WK voor clubs begin februari in Verenigde Arabische Emiraten

ZÜRICH — Het WK voor clubs in de Verenigde Arabische Emiraten vindt begin februari plaats. De mondiale voetbalfederatie FIFA heeft het toernooi tussen de continentale kampioenen op de agenda gezet voor 3 tot en met 12 februari 2022. Namens Europa doet Chelsea mee als winnaar van de Champions League.

Het WK voor clubs wordt normaal gesproken in december gehouden. Het toernooi zou in Japan plaatsvinden, maar de Japanse voetbalbond besloot in september om de organisatie terug te geven vanwege de coronapandemie. De FIFA

vond in de Verenigde Arabische Emiraten een nieuwe organisator. Al Jazeera, de club van trainer Marcel Keizer, mag als kampioen van de emiraten meedoen. De Braziliaanse club Palmeiras won zaterdag opnieuw de Copa Libertadores

res en vertegenwoordigt Zuid-Amerika op het WK voor clubs. Vincent Janssen komt met zijn Mexicaanse ploeg Monterrey naar de VAE. Monterrey won eind vorige maand de Champions League van de Concacaf, de bond voor landen uit Noord- en Midden-Amerika en het Caribisch gebied. Het WK voor clubs van 2020 werd begin dit jaar gespeeld in Qatar. Bayern München won het toernooi.

Koploper Napoli neemt met zege op Lazio afstand van AC Milan

NAPELS — Napoli heeft met een ruime overwinning op Lazio afstand genomen aan kop in de Serie A. De club uit Napels won thuis met 4-0 en heeft nu drie punten meer dan AC Milan dat eerder op de dag met 1-3 verloor van Sassuolo.

Napoli, dat opnieuw speelde in shirts met de afbeelding van de vorig jaar overleden Diego Maradona erop, zorgde al snel voor de openings-treffer tegen Lazio. Piotr Zieliński scoorde in de 7e

minuut. Drie minuten later zorgde Dries Mertens met een fraaie actie voor de 2-0 en de Belgische aanvalleur maakte er binnen het half uur 3-0 van. In de tweede helft kwam

de zege niet meer in gevaar voor Napoli dat voorafgaand aan het duel een standbeeld van Maradona had onthuld. Napoli had heel wat oud-ploeggenoten van de Argentijn en FIFA-voorzitter Gianni Infantino uitgenodigd voor de wedstrijd. Fabián Ruiz bepaalde in de slotfase met de vierde treffer van Napoli de eindstand.